

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต
สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต
จิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ และคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2559

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

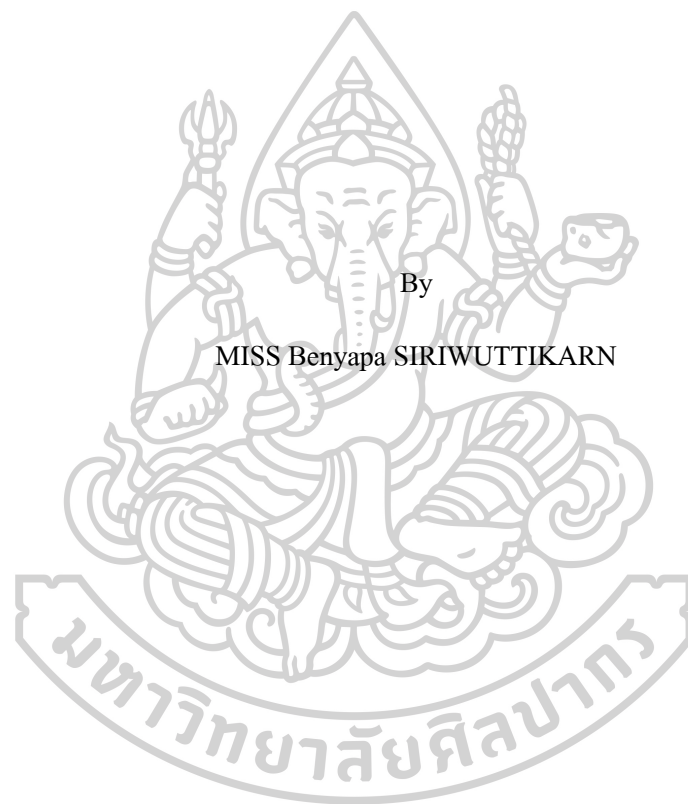

รูป(รัก)จากร้านรุ่งทิพย์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต
สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต
จิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ และคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2559
ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

APPEARANCE FROM RUNGTIP SHOP

A Thesis Submitted in partial Fulfillment of Requirements
for Master of Fine Arts (VISUAL ARTS EDUCATION)

Painting Sculpture and Graphic Arts and Faculty of Education Silpakorn University

Academic Year 2016

Copyright of Graduate School, Silpakorn University

หัวข้อ รูป(รัก)จากร้านรุ่งทิพย์
โดย เบญญาภา ศิริวุฒิกุล
สาขาวิชา ทักษะศิลป์ศึกษา แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก อาจารย์ ชูศักดิ์ ศรีขวัญ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.ปานใจ ชาริทัศน์วงศ์)
พิจารณาเห็นชอบโดย
..... ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์เกียรติคุณ พิษณุ สุคนิมิตร)
..... อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(อาจารย์ ชูศักดิ์ ศรีขวัญ)
..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(อาจารย์ ดร. อภินันท์ จิตรกร)
..... ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก
(รองศาสตราจารย์ สรรณรงค์ สิงหนณี)

58901318 : ทัศนศิลป์ศึกษา แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญาโทบัณฑิต

คำสำคัญ : ร้านรุ่งทิพย์ / รูป(รัก)

นางสาว เบญญาภา ศิริวุฒิกุล: รูป(รัก)จากร้านรุ่งทิพย์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ :
อาจารย์ ชูศักดิ์ ศรีขวัญ

ร้านรุ่งทิพย์ เป็นร้านค้าของครอบครัว ซึ่งประกอบอาชีพค้าขายข้าวสาร โดยมีความ
เกี่ยวพันกับวิถีชีวิตและเป็นรากฐานสำคัญต่อการดำรงชีวิต เป็นสิ่งที่เชื่อมโยงสายใยแห่งรัก ที่
ประกอบไปด้วยกลุ่มคนที่มีความผูกพันกันทางชีวิตและจิตใจ ได้แก่ พ่อ แม่ ลูก และเป็นสิ่งสำคัญที่
ช่วยหล่อหลอมชีวิตของคนในครอบครัว ให้มีความห่วงใย ความรักความอบอุ่น ความเอื้ออาทรต่อ
กัน ขอบเขตของการศึกษา แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ (1) ด้านเนื้อหา นำเสนอเรื่องราวความผูกพัน
ที่มีต่ออาชีพค้าขายที่แสดงถึงวิถีชีวิต (2) ด้านรูปแบบ เป็นผลงานสร้างสรรค์ในลักษณะ 2 มิติ โดย
นำหลักทัศนธาตุมาประกอบเป็นรูปลักษณะเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่มที่สัมพันธ์กับรูปทรงโครงสร้างของ
บุคคลในครอบครัว (3) ด้านเทคนิค จิตรกรรมเทคนิคผสม

การสร้างสรรคงานศิลปะรูป(รัก)จากร้านรุ่งทิพย์ ได้สร้างสรรค์ขึ้นทั้งหมดจำนวน 1
ชุด ประกอบด้วยผลงานจำนวน 4 ชิ้น นำเสนอผลงานและแสดงออกในรูปแบบ จิตรกรรมเทคนิค
ผสมการเย็บปัก ปะติดวัสดุ และวาดเส้น ในลักษณะ 2 มิติ เพื่อแสดงให้เห็นถึงรูปลักษณะที่สัมพันธ์
กับวิถีชีวิตความผูกพันที่มีต่ออาชีพค้าขายโดยสื่อผ่านสาระของวัสดุที่มีความหมาย จากการนำวัสดุ
สิ่งของเครื่องใช้และเสื้อผ้าที่มีความสัมพันธ์กับครอบครัวเพื่อเป็นสัญลักษณ์ที่สามารถรับรู้ได้ด้วย
ความรู้สึกลึกและเกิดคุณค่าทางด้านจิตใจ

58901318 : Major (VISUAL ARTS EDUCATION)

Keyword : RUNGTIP SHOP / APPEARANCE

MISS Benyapa SIRIWUTTIKARN: Appearance from Rungtip shop Thesis advisor :
Chusak Srikwan

RungTip is a family-ran, rice selling business; the trade which is an important foundation of the family, embroils the family's way of life, connects and forms the bond between those who are related both by heredity and souls including father, mother, and children; this bond facilitates empathy, love, warmth, generosity between each member. The study scope is divided into 3 areas including (1) content which presents the relationship between the family and salesmanship that reflects lifestyle, (2) form which is a 2-dimensional art work which is composed of clothes that fits shape and structure of each family members based on visual elements, and (3) technique which is mixed painting.

The creation process of art work entitled "Appearance from Rungtip" results in an art collection consists of 4 pieces which are presented through the combined techniques of painting, embroidery, collage, and drawing in 2-dimensions. The work represents the characteristics of relationship, way of life, and salesmanship in the family through metaphoric materials, appliances, and clothes which related to the family and are symbols which are perceived through feeling and form mental value.

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าและสร้างสรรค์ผลงานชุด “รูป(รัก)จากร้านรุ่งทิพย์” สำเร็จลุล่วงได้ด้วยการอบรมสั่งสอนจากคณาจารย์ในคณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์และคณะศึกษาศาสตร์ ที่มอบวิชาความรู้ ซึ่งแนะแนวทางและกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ รวมถึงรูปแบบของงานวิจัยทางทัศนศิลป์ศึกษา และด้วยความอนุเคราะห์จากอาจารย์ชูศักดิ์ ศรีขวัญ อาจารย์ ดร.อภิรักษ์ จิตรกร อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการวิทยานิพนธ์ ที่ให้ความรู้และให้คำแนะนำในการพัฒนาและปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ อีกทั้งยังคอยช่วยเหลือและให้กำลังใจเสมอมา จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณ บิดา มารดา และพี่สาว ที่มอบความรัก ความเข้าใจ จนเกิดเป็นครอบครัวที่อบอุ่น คอยสนับสนุน ให้กำลังใจ กำลังทรัพย์ สติปัญญาและเป็นแรงผลักดันให้เกิดแรงบันดาลใจในทุกๆด้าน จนสำเร็จการศึกษา

ขอบคุณเพื่อนๆ พี่ๆทุกคนในรุ่น 7 ที่คอยให้ความช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ให้คำแนะนำและคำปรึกษาที่ดีและให้กำลังใจมาโดยตลอด

ขอบคุณเจ้าหน้าที่คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ ที่คอยติดต่อประสานงานและให้ความช่วยเหลือในทุกๆด้าน และขอขอบคุณ มหาวิทยาลัยพะเยา ซึ่งให้ความอนุเคราะห์สถานที่ในการจัดแสดงนิทรรศการผลงานวิทยานิพนธ์ ขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

เบญญาภา ศิริวุฒิกิจการ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
ความมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	2
สมมติฐานของการศึกษา.....	2
ขอบเขตของการศึกษา	2
ขั้นตอนของการศึกษา.....	3
วิธีการศึกษา.....	3
แหล่งข้อมูล.....	3
วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการค้นคว้า	4
การเสนอผลงาน.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
บทที่ 2 ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์.....	5
ที่มาของแนวคิดและแรงบันดาลใจ	5
ทัศนคติที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์	6
อิทธิพลจากความบันเทิงในวิถีชีวิต สังคมและภูมิปัญญา.....	6

อิทธิพลจากอาชีพและครอบครัว.....	8
อิทธิพลจากวัสดุสังเคราะห์และวัสดุธรรมชาติ	23
อิทธิพลที่ได้รับจากผลงานศิลปิน	27
Yoko Sekita.....	30
บทที่ 3 การกำหนดรูปแบบและวิธีการในการสร้างสรรค์.....	33
วิธีการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์	33
1. การหาข้อมูล	33
2. การสร้างภาพร่าง	33
3. การสร้างสรรค์ผลงานจริง.....	34
ขั้นตอนกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์	34
องค์ประกอบศิลปะ	36
ทัศนธาตุที่ใช้ในการสร้างสรรค์.....	37
คุณค่าและความหมายของวัสดุที่นำมาสร้างสรรค์ผลงาน	40
ขั้นตอนกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์	44
1. ขั้นตอนการสร้างภาพร่าง 2 มิติ.....	44
ขั้นตอนการพัฒนาภาพแบบร่าง 2 มิติ โดยการวาดเส้นและลงสีเมจิก	48
2. ขั้นตอนการเตรียมวัสดุ	51
3. ขั้นตอนการเตรียมวัสดุ	51
บทที่ 4 วิเคราะห์ผลการดำเนินงานสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์.....	55
การสร้างสรรค์และพัฒนาผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ในระยะแรก.....	55
การสร้างสรรค์และการพัฒนาผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 2	59
การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์.....	61
ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 1	61
วิเคราะห์การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 1	64

ผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 2	67
วิเคราะห์การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 2	69
ผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 3	71
วิเคราะห์การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 3	73
ผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 4	75
วิเคราะห์การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 4	77
บทที่ 5 บทสรุป อภิปรายและข้อเสนอแนะ	79
ข้อเสนอแนะในการสร้างสรรค์วิทยานิพนธ์	79
รายการอ้างอิง	81
ประวัติผู้เขียน	83

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	ภาพแสดงวิถีชีวิต การประกอบอาชีพค้าขายข้าวสาร.....	10
2	ภาพแสดงรูปลักษณะของแม่และพี่สาว มีรูปแบบการดำเนินชีวิตตามวิถีชีวิตชนบท..	10
3	ภาพแสดงรูปลักษณะของพี่สาว ที่มีความสัมพันธ์กับวิถีชีวิตชนบท.....	11
4	ภาพแสดงรูปลักษณะของพี่สาว ที่มีความสัมพันธ์กับวิถีชีวิตชนบท.....	11
5	ภาพแสดงรูปลักษณะของพ่อและพี่สาว ที่มีความเกี่ยวพันกับอาชีพค้าขาย.....	12
6	ภาพแสดงรูปลักษณะของข้าพเจ้าที่มีความผูกพันกับอาชีพค้าขายตั้งแต่วัยเยาว์.....	12
7	ภาพแสดงรูปลักษณะของร้านรุ่งทิพย์ในปัจจุบัน.....	13
8	ภาพแสดงรูปลักษณะของร้านรุ่งทิพย์ในปัจจุบัน.....	13
9	ภาพแสดงรูปสัญลักษณ์เครื่องหมายการค้าและชื่อร้านรุ่งทิพย์.....	14
10	ภาพแสดงรูปลักษณะของแม่ในการประกอบอาชีพค้าขาย.....	14
11	ภาพแสดงรูปลักษณะของร้านรุ่งทิพย์.....	15
12	ภาพแสดงรูปลักษณะของร้านรุ่งทิพย์.....	15
13	ภาพแสดงรูปลักษณะของร้านรุ่งทิพย์.....	16
14	ภาพแสดงรูปลักษณะของร้านรุ่งทิพย์.....	16
15	ภาพแสดงรูปทรงของวัตถุและวัสดุ ที่นำมาใช้เป็นสัญลักษณ์.....	17
16	ภาพแสดงรูปลักษณะของพ่อและแม่.....	17
17	ภาพแสดงรูปลักษณะของพ่อและพี่สาว.....	18
18	รูปลักษณะของแม่และพี่สาวแสดงถึงการกำเนิดเกิดสายใยผูกพันระหว่างแม่ลูก.....	18
19	รูปลักษณะของพ่อ แม่และพี่สาว แสดงถึงสายใยผูกพันกันของครอบครัว.....	19
20	แสดงรูปลักษณะของพ่อ แม่และข้าพเจ้า แสดงถึงสายใยผูกพันกันของครอบครัว....	19
21	แสดงรูปลักษณะของแม่ พี่สาวและข้าพเจ้า แสดงถึงสายใยผูกพันกันของครอบครัว.	20
22	แสดงรูปลักษณะของพี่สาว ข้าพเจ้าและลูกพี่ลูกน้อง แสดงถึงสายใยผูกพันกัน.....	20

ภาพที่	หน้า	
23	แสดงรูปลักษณะของพี่สาว ข้าพเจ้าและลูกพี่ลูกน้อง แสดงถึงสายใยผูกพันกัน.....	21
24	แสดงรูปลักษณะของพี่สาวและข้าพเจ้า แสดงถึงสายใยผูกพันกัน.....	21
25	แสดงรูปลักษณะของพี่สาวและข้าพเจ้า แสดงถึงสายใยผูกพันกัน.....	22
26	แสดงรูปลักษณะของครอบครัว ที่มีสายใยผูกพันกัน.....	22
27	ภาพวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการประกอบอาชีพที่ส่งอิทธิพลต่อการสร้างสรรค์ผลงาน...	24
28	ภาพถุงกระสอบป่าน ที่ส่งอิทธิพลต่อการสร้างสรรค์ผลงาน.....	24
29	ภาพถุงกระสอบพลาสติก ที่ส่งอิทธิพลต่อการสร้างสรรค์ผลงาน.....	25
30	ภาพถุงกระสอบป่าน ที่ส่งอิทธิพลต่อการสร้างสรรค์ผลงาน.....	26
31	ภาพวัสดุต่างๆ เช่น เชือกกระสอบ ไหมพรม ค้าย ที่ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน.....	26
32	ภาพผลงานของศิลปิน Billie Zangewa.....	28
33	ภาพผลงานของศิลปิน Billie Zangewa	29
34	ภาพผลงานของศิลปิน Yoko Sekita	31
35	ภาพผลงานของศิลปิน Yoko Sekita	32
36	กรอบแนวความคิด.....	35
37	แผนผังองค์ประกอบศิลปะ.....	36
38	สภาพแวดล้อมและวิถีชีวิตของคนในจังหวัดพิษณุโลก.....	38
39	ภาพถ่ายของอาชีพและครอบครัวที่มีอิทธิพลต่อความบันเทิง.....	39
40	ภาพวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ที่ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน.....	41
41	ภาพวัสดุที่ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน.....	42
42	ภาพวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ที่ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน.....	43
43	ภาพร่างแนวความคิดการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 1.....	44
44	(ภาพซ้าย) ภาพต้นแบบเพื่อใช้ในการสร้างภาพร่าง..... (ภาพขวา) ภาพแบบร่างแนวความคิดการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 2.....	45
45	ภาพร่างแนวความคิดการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 3.....	46
46	ภาพร่างแนวความคิดชั้นที่ 4 โดยมีรายละเอียดของบุคคลที่มีความเด่นชัดมากเกินไป	47
47	ภาพแบบร่างชั้นที่ 4 โดยลดทอนรายละเอียดของบุคคล ให้เหลือเป็น โครงสร้าง ของรูปทรงที่ได้จากการพัฒนาภาพแบบร่างด้านบน.....	47

ภาพที่		หน้า
48	ภาพแบบร่าง 2 มิติ ชั้นที่ 1.....	48
49	ภาพแบบร่าง 2 มิติ ชั้นที่ 2.....	49
50	ภาพแบบร่าง 2 มิติ ชั้นที่ 3.....	50
51	ภาพแบบร่าง 2 มิติ ชั้นที่ 4.....	50
52	ขยายภาพแบบร่าง.....	52
53	ลงสีเมจิกและเขียนปีก ประติดวัสดุต่างๆ ตามแบบร่าง.....	52
54	เขียนดูกระสอบข้าวกับโครงไม้เพื่อสร้างมิติแก่ผลงาน.....	53
55	นำผลงานจริงมาเย็บติดกับโครงไม้.....	53
56	เย็บผลงานจริงติดกับโครงไม้เพื่อความแข็งแรงในการติดตั้งและสร้างมิติแก่ผลงาน..	54
57	การสร้างสรรค์ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ในระยะแรกด้วยเทคนิคเย็บปีก ประติดวัสดุ ชั้นที่ 1.....	56
58	การสร้างสรรค์ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ในระยะแรกด้วยเทคนิคเย็บปีก ประติดวัสดุ ชั้นที่ 2.....	57
59	การสร้างสรรค์ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ในระยะแรกด้วยเทคนิคเย็บปีก ประติดวัสดุ ชั้นที่ 3.....	58
60	ภาพแสดงผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ในระยะที่ 2 ด้วยเทคนิคเย็บปีก ประติดวัสดุ ชั้นที่ 1.....	59
61	ภาพแสดงผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ในระยะที่ 2 ด้วยเทคนิคเย็บปีก ประติดวัสดุ ชั้นที่ 2.....	60
62	ภาพแบบร่างผลงานวิทยานิพนธ์ด้วยการวาดเส้นและลงสี ชั้นที่ 1.....	62
63	ภาพรายละเอียดผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 1.....	63
64	ภาพแสดงผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ในระยะที่ 2 ด้วยเทคนิคเย็บปีก ประติดวัสดุ ชั้นที่ 1.....	66
65	ภาพแบบร่างผลงานวิทยานิพนธ์ด้วยการวาดเส้นและลงสี ชั้นที่ 2.....	67
66	ผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 2.....	68
67	ภาพรายละเอียดผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 2.....	70
68	ภาพแบบร่างผลงานวิทยานิพนธ์ด้วยการวาดเส้นและลงสี ชั้นที่ 3.....	71

ภาพที่		หน้า
69	ผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 3.....	72
70	ภาพรายละเอียดผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 3.....	74
71	ภาพแบบร่างผลงานวิทยานิพนธ์ด้วยการวาดเส้นและลงสี ชั้นที่ 4.....	75
72	ผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 4.....	76
73	ภาพรายละเอียดผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 4.....	78

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

อาชีพค้าขายข้าวสารมีความผูกพันและสำคัญอย่างยิ่งต่อครอบครัวของข้าพเจ้า เพราะมีความเกี่ยวพันกับวิถีชีวิตและความทรงจำตั้งแต่ครั้งในอดีตจากบรรพบุรุษ ซึ่งประกอบอาชีพค้าขายซึ่งตกทอดมารุ่นสู่รุ่น การประกอบอาชีพค้าขาย เป็นที่มาของรายได้ เพื่อนำไปใช้จ่ายในการดำรงชีวิต ซึ่งจำเป็นต่อปัจจัยสี่ ได้แก่ อาหาร ที่อยู่อาศัย เครื่องนุ่งห่ม และยารักษาโรค อาชีพก่อให้เกิดผลผลิตที่หล่อเลี้ยงชีวิตและเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการพัฒนาคุณภาพชีวิต ที่จะส่งผลให้เกิดคุณค่าแก่ครอบครัว

คำว่า “รุ่งทิพย์” ชื่อนี้ มีความหมายทั้งสองทาง คือ เป็นทั้งชื่อแม่และชื่อร้านค้า ซึ่งสิ่งนี้เสมือนเป็นรากฐานสำคัญในการประกอบอาชีพ ด้วยคำที่หมายความถึง ความเจริญรุ่งเรืองงอกงาม ค้าขายร่ำรวย และรุ่งอรุณในยามเช้าที่ส่องแสงเปรียบเสมือนพลังในการดำรงชีพให้เกิดความรุ่งโรจน์ และความเป็นร้านค้าท้องถิ่นประจำหมู่บ้านซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในการจดจำจากชื่อแม่ จนนำไปสู่ชื่อร้าน

ร้านค้าของครอบครัวเป็นรากฐานสำคัญต่อการดำรงชีวิต เป็นสิ่งที่เชื่อมโยงสายใยแห่งรักที่ประกอบไปด้วยกลุ่มคนที่มีความผูกพันกันทางจิตใจ ซึ่งได้แก่ พ่อ แม่ ลูก สิ่งหนึ่งที่มีความสำคัญของครอบครัวคือการได้ใช้เวลาอยู่ร่วมกันสร้างความทรงจำที่ดีเพราะครอบครัวที่มีความสัมพันธ์ที่เต็มไปด้วยความรักการดูแลเอาใจใส่อย่างอบอุ่นแล้วสามารถผนึกกำลังเป็นพลัง สร้างคนในครอบครัวให้มีความสุขและมีคุณภาพ

ความผูกพันด้านชีวิตและจิตใจเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยหล่อหลอมชีวิตของคนในครอบครัวให้มีความห่วงใยและเอื้ออาทรต่อกัน ความทรงจำอันอบอุ่นที่ได้รับจากครอบครัว โดยเฉพาะความสัมพันธ์ในวิถีชีวิตประจำวัน หรือจากการที่ข้าพเจ้าได้ช่วยพ่อแม่ประกอบอาชีพการค้าขายข้าวสารซึ่งเป็นอาชีพหลักของครอบครัว เป็นต้น สิ่งเหล่านี้เป็น จุดเริ่มต้นก่อให้เกิดแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงาน อันเป็นเอกลักษณ์ที่สัมพันธ์กับวิถีชีวิต โดยสื่อสารผ่านผลงานศิลปะด้วยเทคนิคและวัสดุที่มีความหมายต่อความผูกพันภายในครอบครัว ปรากฏเป็นรูปลักษณะต่างๆ ที่สามารถรับรู้ได้ด้วยความรู้สึกและสร้างเสริมคุณค่าทางด้านจิตใจ

ความมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อถ่ายทอดความรู้สึกผูกพันที่มีต่ออาชีพค้าขายที่แสดงถึงวิถีชีวิต ความรัก ความอบอุ่น ผ่านสาระของวัสดุที่มีความหมาย จากการนำสิ่งของเครื่องใช้และเสื้อผ้าที่มีความสัมพันธ์กับครอบครัวเพื่อเป็นสัญลักษณ์ที่สื่อถึงความทรงจำ
2. เพื่อบอกเล่าเรื่องราว ความคิด ความรู้สึกของตนที่มีต่ออาชีพค้าขายของครอบครัว ด้วยเทคนิคการเย็บปัก ปะติด ผสมผสานกับจินตนาการผ่านการสร้างสรรค์ผลงานในรูปแบบจิตรกรรม เทคนิคผสม
3. เพื่อแสดงถึงเจตจำนงของตน ผ่านการบันทึกสภาพวิถีชีวิตสู่การสร้างสรรค์ ในเรื่องราว ความดีงามของอาชีพค้าขายจากการสืบทอดตั้งแต่บรรพบุรุษมาจนถึงปัจจุบัน จนเกิดเป็นความรัก ความผูกพันที่มีคุณค่าต่อจิตใจ

สมมติฐานของการศึกษา

ในการสร้างสรรค์ผลงานของข้าพเจ้า ที่อาศัยคุณค่าเนื้อหาความหมายจากความรัก ความผูกพันและวิถีชีวิตที่มีความสัมพันธ์ระหว่างร้านค้า อาชีพค้าขาย และบุคคลในครอบครัว โดยสะท้อนความรู้สึกผ่านกระบวนการแสดงออกทางรูปแบบที่เรียบง่ายและชัดเจน ด้วยเทคนิคจิตรกรรมและวัสดุผสม ผสมผสานกับการเย็บปัก ปะติด นำเสนอในลักษณะ 2 มิติเพื่อมุ่งหวังว่าการแสดงออกทางศิลปะดังกล่าวจะนำไปสู่ความเหมาะสมและสอดคล้องกับเนื้อหาสาระที่ต้องการนำเสนอได้อย่างสมบูรณ์ต่อไป

ขอบเขตของการศึกษา

ขอบเขตด้านเนื้อหา นำเสนอเรื่องราวความผูกพันของวิถีชีวิต ที่มีความทรงจำต่ออาชีพค้าขายตั้งแต่วัยเยาว์ โดยถ่ายทอดความรู้สึกส่วนตนผ่านจินตนาการที่สื่อถึงความรัก ความผูกพันภายในครอบครัว

ขอบเขตด้านรูปแบบ เป็นผลงานสร้างสรรค์รูปแบบจิตรกรรมเทคนิคผสม ในลักษณะ 2 มิติ โดยถ่ายทอดความรู้สึกผ่านวัสดุที่มีความหมายและสัมพันธ์กับครอบครัว ด้วยการนำหลักทัศนธาตุมาประกอบกับจินตนาการเป็นรูปสัญลักษณ์เสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่มที่สัมพันธ์กับรูปทรงโครงสร้างของบุคคลในครอบครัว

ขอบเขตด้านเทคนิค เป็นผลงานจิตรกรรมเทคนิคผสม นำเสนอในรูปแบบ 2 มิติ ที่ผสมผสานกับการวาดเส้น เย็บปัก ปะติด โดยใช้วัสดุจากธรรมชาติ เช่น กระจสบ้าน เชือก และ วัสดุสังเคราะห์ เช่น กระจสบพลาสติก เป็นต้น

ขั้นตอนของการศึกษา

1. ศึกษาจากสภาพความเป็นจริงที่ได้รับรู้และสัมผัสจากความรู้สึก วิถีชีวิตความเป็นอยู่ นำข้อมูลจากประสบการณ์มาตีความและสรุปผลที่ได้รับ
2. กำหนดเป็นสัญลักษณ์ที่แสดงถึงความหมายและความสัมพันธ์ โดยอาศัยเรื่องราวและเนื้อหา เพื่อเป็นสื่อในการแสดงออก
3. ศึกษาข้อมูลจากหนังสือและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาเพื่อสนับสนุนแนวความคิด
4. รวบรวมข้อมูลจากภาพถ่ายและสื่อที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหา เพื่อเป็นภาพร่าง(Sketch)
5. สร้างสรรค์ผลงานที่ขยายจากภาพแบบร่างให้สมบูรณ์

วิธีการศึกษา

1. ศึกษาค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลที่ได้รับจากประสบการณ์ตรงของวิถีชีวิตและความผูกพันภายในครอบครัว ที่เป็นแรงบันดาลใจในการสร้างผลงาน
2. นำข้อมูลเบื้องต้นจากรีวิวต่างๆ มาตีความ สรุปและวิเคราะห์ที่มาของปัญหาภายใต้ขอบเขตของการศึกษา เพื่อค้นหาโครงสร้างโดยรวม
3. การสร้างภาพร่างจากข้อมูลที่ค้นคว้า เพื่อนำความคิดและจินตนาการที่แสดงถึงทัศนคติส่วนตัวของข้าพเจ้าที่มีต่อแรงบันดาลใจและเนื้อหา
4. สร้างสรรค์ผลงานจากภาพร่างและพัฒนาผลงานให้ตรงตามจุดมุ่งหมาย
5. นำเสนอเนื้อหา ผลงานสร้างสรรค์และภาพแบบร่างต่อคณาจารย์ผู้สอน เพื่อร่วมกันสำรวจและอภิปรายข้อบกพร่อง ตลอดจนนำข้อเสนอแนะไปสู่การปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาการสร้างสรรค์ผลงานให้ดำเนินไปสู่ขั้นตอนที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

แหล่งข้อมูล

ข้อมูลภาคสนาม ศึกษาและรวบรวมข้อมูลจากสภาพวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของครอบครัว บันทึกด้วยสื่อภาพถ่าย

ข้อมูลภาคเอกสาร ข้อมูลต่างๆที่เกี่ยวข้องกับเทคนิควิธีการเย็บปักถักร้อย รวมทั้งหนังสือทางวิชาการ วารสาร วิทยานิพนธ์ จากห้องสมุดของมหาวิทยาลัย

วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการค้นคว้า

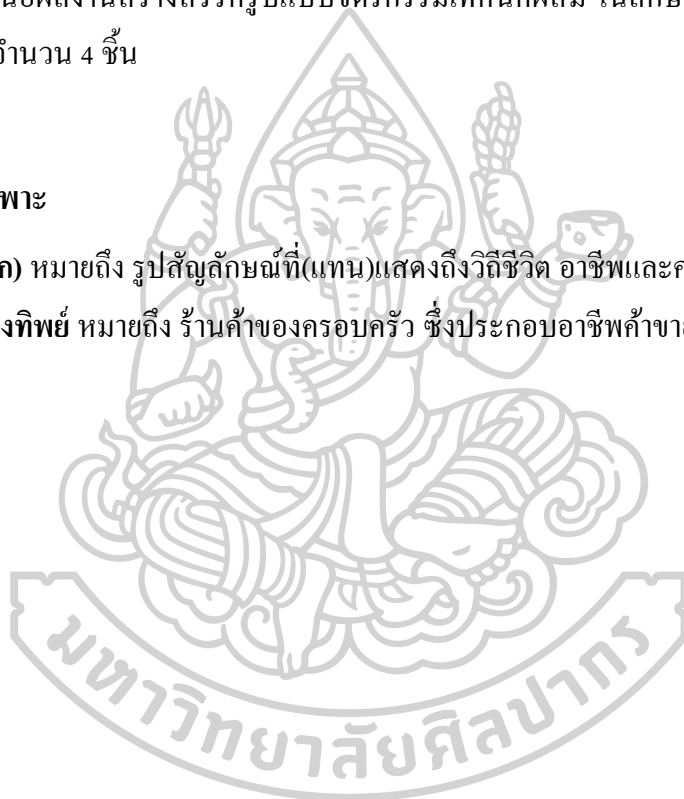
1. วัสดุอุปกรณ์ในการบันทึกข้อมูล เช่น กล้องถ่ายรูป สมุด ดินสอ
2. วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างสรรค์ ปากกาเคมี ฝ้ายดิบ เข็มเย็บ เข็มหมุด กรรไกร
สื่อวัสดุจากธรรมชาติ เช่น เชือก เสื้อผ้า กระสอบป่าน สื่อวัสดุสังเคราะห์ เช่น กระสอบพลาสติก

การเสนอผลงาน

นำเสนอผลงานสร้างสรรค์รูปแบบจิตรกรรมเทคนิคผสม ในลักษณะ 2 มิติ ประกอบด้วยผลงาน 1 ชุด จำนวน 4 ชิ้น

นิยามศัพท์เฉพาะ

รูป(รัก) หมายถึง รูปสัญลักษณ์ที่(แทน)แสดงถึงวิถีชีวิต อาชีพและครอบครัว
ร้านรุ่งทิพย์ หมายถึง ร้านค้าของครอบครัว ซึ่งประกอบอาชีพค้าขายข้าวสาร

บทที่ 2

ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์

ที่มาของแนวคิดและแรงบันดาลใจ

อาชีพค้าขายข้าวสารมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อครอบครัวของข้าพเจ้า เพราะมีความเกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตและความทรงจำตั้งแต่ครั้งในอดีตจากบรรพบุรุษ ร้านค้าของครอบครัวจึงเป็นสิ่งที่เชื่อมโยงสายใยแห่งรักที่มีความผูกพันทางด้านชีวิตและจิตใจ เป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยหล่อหลอมชีวิตของคนในครอบครัว ให้มีความห่วงใยและเอื้ออาทรต่อกัน สิ่งเหล่านี้เป็นจุดเริ่มต้นที่ก่อให้เกิดแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานอันเป็นเอกลักษณ์ที่สัมพันธ์กับเรื่องราวจากประสบการณ์ส่วนตัว โดยสื่อสารผ่านรูปแบบของผลงานจิตรกรรมเทคนิคผสมและเลือกใช้วัสดุที่มีความหมายต่อความผูกพันภายในครอบครัว ปรากฏเป็นรูปลักษณะต่างๆ ที่สามารถรับรู้ได้ด้วยความรู้สึกและสร้างเสริมคุณค่าทางด้านจิตใจ

ในการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ ข้าพเจ้าได้ศึกษาค้นคว้าข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิต สังคมและครอบครัว เพื่อวิเคราะห์ถึงที่มาของแนวความคิด ข้อมูลและผลงานศิลปกรรมที่มีอิทธิพลต่อการสร้างสรรค์ รวมทั้งการใช้หลักองค์ประกอบของศิลปะ ตลอดจนนำประสบการณ์ตรงในวิถีชีวิตประจำวันที่มีความผูกพันต่ออาชีพ มาใช้เป็นแนวทางในการถ่ายทอดสู่ผลงาน โดยข้าพเจ้านำเสนอในหัวข้อต่างๆ ดังนี้

1. ทศนคติที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์
2. อิทธิพลจากความบังคาลใจในวิถีชีวิต สังคมและภูมิปัญญา
3. อิทธิพลจากอาชีพและครอบครัว
4. อิทธิพลจากวัสดุสังเคราะห์และวัสดุธรรมชาติ
5. อิทธิพลที่ได้รับจากผลงานศิลปิน
 - 5.1 อิทธิพลด้านแนวความคิดที่เกี่ยวกับผลงานศิลปะ
 - 5.2 อิทธิพลทางด้านรูปแบบ

ทัศนคติที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์

ศิลปะคือการแสดงออก (Art as Expression) ตามทัศนะของนักปรัชญาและนักประพันธ์หลายคนในกลุ่มนี้ต่างเน้นความหมายของศิลปะไปที่การแสดงออก ศิลปะจะต้องแสดงส่วนที่อยู่ภายในของชีวิตออกมา ส่วนที่อยู่ภายใน ได้แก่ อารมณ์ (Emotion) ความรู้สึก (Feeling) ซึ่งจะเป็นตัวศิลปินเองหรือ ของสังคมก็ได้ เช่น ความรู้สึกของเชื้อชาติหรืออารมณ์ความรู้สึกของมนุษยชาติในส่วนรวม นอกจากนั้นยังให้ความเห็นรวมไปถึงการแสดงออกของมโนคติ (Idea) และความคิด (Thought) การแสดงออกของศิลปะจะเน้นไปที่รูปทรงที่เข้าถึงได้ด้วยปัญญา¹

ศิลปินต้องการแสดงออกและถ่ายทอดความรู้สึกของตนผ่านสื่อที่เป็นสัญลักษณ์ บ่งบอกถึงสภาวะอารมณ์ที่เกิดขึ้นภายในจิตใจ เป็นการสร้างผลงานศิลปะที่แสดงความหมายแทนความรู้สึกประทับใจผ่านรูปแบบจินตนาการของผู้สร้างสรรค์ให้ปรากฏออกมาเป็นรูปร่าง รูปทรงที่สัมพันธ์กับความรู้สึกนึกคิดที่เป็นนามธรรมในจิตใจให้ออกมาเป็นรูปสัญลักษณ์ ทางรูปธรรมที่สามารถรับรู้และมองเห็นได้ เพื่อแสดงออกทั้งแก่ตนและผู้ชมให้ได้สัมผัสและรับรู้ถึงคุณค่าความงามทางสุนทรีย์

อิทธิพลจากความบังดาลใจในวิถีชีวิต สังคมและภูมิปัญญา

วัฒนธรรม วิถีชีวิตและภูมิปัญญาของไทยเป็นมรดกตกทอดอันทรงคุณค่าที่บรรพบุรุษได้สั่งสมความรู้และถ่ายทอดสืบต่อกันมาจากรุ่นสู่รุ่น นับเป็นสิ่งที่มีความค่า คงไว้ซึ่งความภาคภูมิใจและอนุรักษ์ ไว้ให้ยั่งยืน ผ่านแง่มุมการดำเนินชีวิตของคนไทย ในด้านความคิด ค่านิยม ภูมิปัญญาทางการเกษตร งานช่างฝีมือ และอาชีพที่เกี่ยวข้องกับชีวิต ได้สะท้อนให้เห็นถึงวิถีชีวิตอันผูกพันกับธรรมชาติ ความกตัญญูต่อบรรพบุรุษและผู้มีพระคุณ ความสามัคคีในชุมชน ความเชื่อและศรัทธาในศาสนาอันเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจ ความคิดสร้างสรรค์ในเชิงศิลปะ เรียนรู้ปรับปรุง และเปลี่ยนแปลง เพื่อให้เกิดความเจริญงอกงาม ตลอดจนทักษะความรู้ต่างๆ ที่ได้คิดค้นเพื่อพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ให้สอดคล้องกับวิถีธรรมชาติซึ่งถือเป็นแกนหลักในการดำเนินชีวิต และเพื่อส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่ถูกต้องดีงาม

ครอบครัวของข้าพเจ้ามีวิถีการดำเนินชีวิตในสังคมแบบคนภาคกลาง ด้วยสภาพภูมิประเทศและภูมิอากาศที่อุดมสมบูรณ์ของดินและน้ำถือเป็นแหล่งปลูกข้าวที่สำคัญของประเทศ ผู้คนในภาคกลางมีวิถีชีวิตที่ผูกพันกับสังคมเกษตรกรรม โดยเฉพาะการทำนา มีพิธีกรรมที่สะท้อนให้เห็นถึงความเชื่อในสังคมข้าว เช่นการบูชาแม่โพสพ และการลงแขกทำนา พลังแห่งศรัทธาของทุกคนใน

¹ ชลูด นิ่มเสมอ, องค์ประกอบของศิลปะ) กรุงเทพฯ :สำนักพิมพ์อัมรินทร์, 2553); ibid.

ชุมชนที่ช่วยให้การเพาะปลูกและเก็บเกี่ยวเป็นไปได้อย่างรวดเร็ว เพราะข้าวคืออาหารหลักและเป็นพืชที่เลี้ยงชีวิตคนไทยมาแต่โบราณ ความสำคัญของข้าวจึงเปรียบได้กับของศักดิ์สิทธิ์ที่ต้องให้ความสำคัญเคารพ และเชื่อว่าข้าวเป็นพืชพันธุ์เพียงหนึ่งเดียวที่มีขวัญและด้วยความกตัญญูรู้คุณถือเป็นภูมิปัญญาและความเชื่อในการอยู่ร่วมและเคารพวิถีธรรมชาติอีกทั้งยังเป็นพิธีกรรมที่ตอบสนองทางด้านจิตใจ ช่วยสร้างขวัญและกำลังใจให้แก่ชาวนา นอกจากนี้จะเป็นแหล่งอาหารที่สำคัญแล้วภาคกลางยังเป็นแหล่งสังสรรค์วัฒนธรรมและงานช่างฝีมือต่างๆ ที่ถือเป็นต้นแบบงานศิลป์ของไทย²

ด้วยความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการและเทคโนโลยี ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและเกิดการปรับตัวของลักษณะการดำเนินชีวิตในอดีตและปัจจุบัน เนื่องด้วยในอดีต ผู้คนพึ่งพาธรรมชาติในการดำรงชีวิต มีความเป็นอยู่ที่เรียบง่าย แต่เมื่อมีการพัฒนาบ้านเมืองให้เจริญขึ้น เกิดการเดินทางที่สะดวกขึ้น ผู้คนจึงแสวงหาความสะดวกสบายและเกิดค่านิยมทางวัตถุ ในปัจจุบันยุคอุตสาหกรรมและโรงงานได้เกิดขึ้นจำนวนมาก ผู้คนบางส่วนโดยเฉพาะคนรุ่นหนุ่มสาวจึงเลิกประกอบอาชีพเกษตรกรรมและเข้ามาทำงานในโรงงานอุตสาหกรรมมากขึ้น ซึ่งมีส่วนทำให้การดำเนินชีวิตของผู้คนเปลี่ยนแปลงไปจากสังคมที่มีลักษณะเป็นครอบครัวใหญ่กลายเป็นครอบครัวเดี่ยว ผู้คนต่างคนต่างอยู่จึงไม่ค่อยมีการพึ่งพาอาศัยกันและประเพณีที่มีความเกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตการเกษตรกำลังจะสูญหายไป³ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ทำให้ข้าพเจ้าเกิดความรู้สึกตระหนักและห่วงหาเหวนรุมแบบวิถีชีวิตความเป็นอยู่ที่เรียบง่าย วัฒนธรรมและภูมิปัญญาที่หล่อหลอมรวมผู้คนให้คงผูกพันอยู่กับศาสนา แม้ในปัจจุบัน วิถีชีวิตของผู้คนในภาคกลางจะเปลี่ยนแปลงไปเนื่องจากความเจริญที่หลั่งไหลเข้ามา แต่ในอีกหลายพื้นที่ของภาคกลางยังคงรักษาวิถีชีวิตแบบเดิมไว้ได้เป็นอย่างดี ข้าพเจ้าจึงนำสิ่งดีงามเหล่านี้มาสร้างสรรค์ผลงานศิลปกรรม ไว้เพื่อเก็บรวบรวมความทรงจำ ที่จะช่วยกระตุ้นความรู้สึกของผู้คนให้ระลึกถึงคุณค่าในวิถีชีวิตที่มีความรักความผูกพันและเพื่อเป็นหลักในการดำเนินชีวิตให้สอดคล้องตามแบบแผนของตนได้อย่างสมบูรณ์

² กรมส่งเสริมวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม, "วัฒนธรรม วิถีชีวิตและภูมิปัญญา,"

http://www.culture.go.th/culture_th/article_attach/publication.pdf.

³ เอกรินทร์ สีมหาศาลและคณะ, ประวัติศาสตร์ ป.5 (กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์, มปป.).

อิทธิพลจากอาชีพและครอบครัว

การมีอาชีพ เป็นสิ่งที่สำคัญในวิถีชีวิตและการดำรงชีพในปัจจุบัน การประกอบอาชีพเป็นที่มาของรายได้เพื่อนำไปใช้จ่ายในการดำรงชีวิต ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยปัจจัยสี่ ได้แก่ อาหาร ที่อยู่ อาศัย เครื่องนุ่งห่ม และยารักษาโรค ในอดีตสิ่งเหล่านี้เป็นหน้าที่ของพ่อแม่เป็นผู้จัดหาให้แก่สมาชิกด้วยการผลิตขึ้นใช้เองในครอบครัวโดยไม่จำเป็นต้องใช้เงินซื้อหา ปัจจุบันการดำรงชีวิตในสังคมได้เปลี่ยนแปลงไป ประชาชนมีการศึกษามากขึ้น ความรู้ที่ได้รับจะเป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพ เพื่อใช้ในการดำรงชีวิตและสร้างมาตรฐานที่ดีให้แก่ตนเอง ครอบครัวและสังคม ความจำเป็นของการประกอบอาชีพมีดังนี้ 1) เพื่อตนเอง เป็นการประกอบอาชีพเพื่อรายได้มาใช้สอยสำหรับการดำเนินชีวิตและตอบสนองความต้องการของตนเอง 2) เพื่อครอบครัว ครอบครัวเป็นหน่วยสังคมที่เล็กที่สุด สมาชิกของครอบครัวประกอบด้วย พ่อ แม่ ลูก ซึ่งมีภาระหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติต่อกัน เช่น พ่อแม่มีหน้าที่เลี้ยงดูลูกและให้การศึกษาเพื่อประกอบอาชีพในอนาคต ลูกมีหน้าที่ศึกษาเล่าเรียนจนสำเร็จการศึกษา แสวงหาอาชีพเพื่อหารายได้มาเลี้ยงดูตนเองและทุกคนในครอบครัว 3) เพื่อชุมชน ครอบครัวเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนหรือสังคม หากสมาชิกแต่ละครอบครัวประกอบอาชีพสุจริตและมั่นคงมีโอกาสดำรงหน้าภายในชุมชนทำให้เศรษฐกิจของชุมชนเจริญรุ่งเรืองสามารถพึ่งพาตนเองได้ 4) เพื่อประเทศชาติ เมื่อประชาชนมีการประกอบอาชีพทำให้อัตราการว่างงานลดน้อยลง สภาพสังคมมีความเป็นอยู่ที่ดี มีการใช้ทรัพยากรภายในชุมชนรายได้เกิดการหมุนเวียน ทำให้เศรษฐกิจโดยรวมของประเทศก้าวหน้า⁴

อาชีพหลักของคนไทย ประชากรไทยส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม เป็นอาชีพดั้งเดิมของชาวไทย ส่วนอาชีพในภาคกลางมีลักษณะของพื้นที่ราบลุ่มแม่น้ำ ผู้คนจึงประกอบอาชีพเกษตร การเลี้ยงสัตว์ และการทำประมง อีกทั้งอาชีพค้าขายก็เป็นอีกอาชีพหนึ่งที่คนภาคกลางนิยมกันมาก ตั้งแต่ในอดีตบรรพบุรุษของข้าพเจ้าประกอบอาชีพค้าขายข้าวสารซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของคนภาคกลาง ที่มีการทำนา ปลูกข้าว เป็นผลผลิตทางการเกษตรที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง โดยเป็นผลพวงให้เกิดธุรกิจภายในเครือญาติ และจากเครือญาติสู่ครอบครัวของตน นับเป็นสิ่งที่สืบทอดต่อกันมาบรรพบุรุษ คุณค่าของข้าว ที่เป็นผลผลิตของประเทศที่เลี้ยงชีวิตคนไทยมาแต่โบราณ ความสำคัญของข้าวจึงเปรียบได้กับของศักดิ์สิทธิ์ที่ต้องให้ความเคารพ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นแรงบันดาลใจและความทรงจำที่มีค่าต่อข้าพเจ้า เนื่องจากวัยเด็กข้าพเจ้าคลุกคลีอยู่กับวัสดุสิ่งของเครื่องใช้ในการประกอบอาชีพและมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือและทำกิจกรรม

⁴ ธนัชพร มีหมั่น, "ความหมายและความสำคัญของงานอาชีพ,"

ภายในครอบครัวจนเกิดเป็นความรักความผูกพันต่ออาชีพร้านค้าของครอบครัวจึงเป็นสิ่งที่เชื่อมโยงสายใยแห่งรักที่มีความผูกพันทางด้านชีวิตและจิตใจ เป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยหล่อหลอมคนในครอบครัว ให้มีความห่วงใยและเอื้ออาทรต่อกัน

กล่าวกันว่า “ครอบครัว” เป็นสถาบันที่เล็กที่สุดของสังคมแต่มีความสำคัญอย่างยิ่งในฐานะผู้สร้างสมาชิก ครอบครัวเป็นที่หล่อหลอมลักษณะนิสัยและพฤติกรรมของสมาชิก ตั้งแต่เด็กจนเติบโตใหญ่ เพราะช่วงเยาว์วัย เด็กจะซึมซับสิ่งที่อยู่ใกล้ตัว ครอบครัวที่อบอุ่น มีความรักความผูกพันกันระหว่างสมาชิกในครอบครัวจะทำให้เด็กเห็นคุณค่าของความรัก รู้จักแบ่งปันความรักไปสู่ครอบครัวข้าง ความรักเป็นสัญชาตญาณที่มีอยู่ในตัวมนุษย์ทุกคน ตั้งแต่รักตนเอง รักพ่อแม่ และเพื่อนมนุษย์ การแสดงความรู้สึกเกี่ยวกับความรัก แต่ละคนจะแสดงในรูปแบบแตกต่างกัน ในขณะที่ศิลปินผู้สร้างสรรค์ศิลปะจะแสดงความรักออกมาในผลงานศิลปะ เช่นบทกวี บทเพลง และงานจิตรกรรมฯลฯ

ความรักที่ยิ่งใหญ่ที่สุดระหว่างมนุษย์ต่อมนุษย์ด้วยกันคือ ความรักระหว่างแม่กับลูก เพราะเป็นความรักที่แนบแน่นลึกซึ้ง เป็นความรักที่ยิ่งใหญ่เป็นความผูกพันที่ไม่มีสิ่งใดมาทำลายได้ สิ่งเหล่านี้มีอยู่ในชีวิตจิตใจของทุกคน ผลงานศิลปะที่ข้าพเจ้าสร้างสรรค์ขึ้นล้วนมีที่มาจากความบันดาลใจเกี่ยวกับอาชีพและความรักความผูกพันระหว่างสมาชิกภายในครอบครัว การสร้างความรักความเข้าใจต่อบุคคลในครอบครัวให้แน่นแฟ้น เชื่อว่าครอบครัวจะเป็นพืชพันธุ์ของความรักรักให้เจริญเติบโตได้อย่างสมบูรณ์ ศิลปะเป็นสื่อสร้างความเข้าใจระหว่างมนุษย์ที่จะสามารถส่งต่อความคิด ความรู้สึกไปยังเพื่อนมนุษย์ด้วยอีกทาง เป็นสิ่งที่ช่วยบรรเทาสังคมให้น่าอยู่และเกิดความเข้าใจซึ่งกันและกัน

⁵ วิบูลย์ ธีสุวรรณ, ศิลปะกับชีวิต (กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ต้นอ้อ, 2537).

ภาพข้อมูลอิทธิพลที่เกี่ยวกับวิถีชีวิตในครอบครัว

ภาพที่ 1 ภาพแสดงวิถีชีวิต การประกอบอาชีพค้าขายข้าวสาร

ภาพที่ 2 ภาพแสดงรูปลักษณะของแม่และพี่สาว มีรูปแบบการดำเนินชีวิตตามวิถีชีวิตชนบท

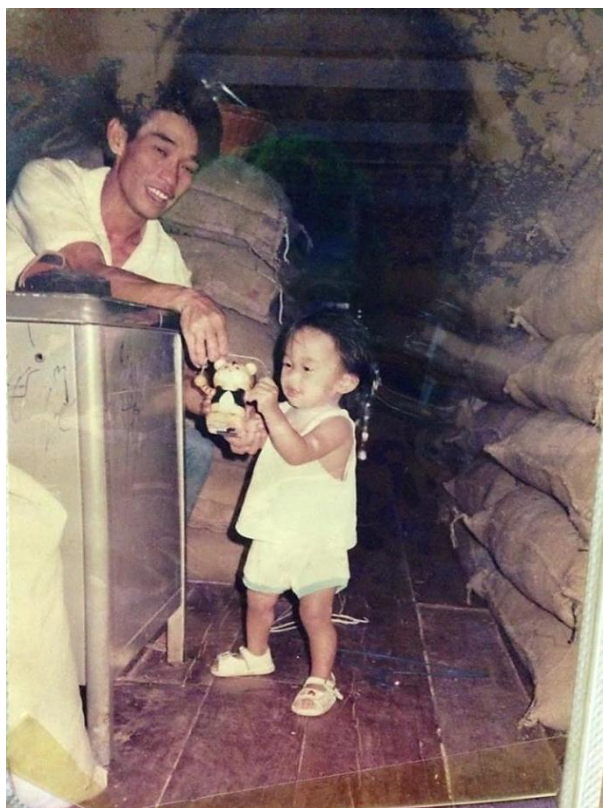

ภาพที่ 3 ภาพแสดงรูปลักษณะของพี่สาว ที่มีความสัมพันธ์กับวิถีชีวิตชนบท

ภาพข้อมูลอิทธิพลจากอาชีพและครอบครัว

ภาพที่ 4 ภาพแสดงรูปลักษณะของพี่สาว ที่มีความสัมพันธ์กับวิถีชีวิตชนบท

ภาพที่ 5 ภาพแสดงรูปลักษณะของพ่อและพี่สาว ที่มีความเกี่ยวข้องกับอาชีพค้าขาย

ภาพที่ 6 ภาพแสดงรูปลักษณะของข้าพเจ้า ที่มีความผูกพันกับอาชีพค้าขายตั้งแต่วัยเยาว์

ภาพที่ 7 ภาพแสดงรูปลักษณะของร้านรุ่งทิพย์ในปัจจุบัน

ภาพที่ 8 ภาพแสดงรูปลักษณะของร้านรุ่งทิพย์ในปัจจุบัน

ภาพที่ 9 ภาพแสดงรูปสัญลักษณ์เครื่องหมายการค้าและชื่อร้านรุ่งทิพย์

ภาพที่ 10 ภาพแสดงรูปลักษณะของแม่ในการประกอบอาชีพค้าขาย

ภาพที่ 11 ภาพแสดงรูปลักษณะของร้านรุ่งทิพย์

ภาพที่ 12 ภาพแสดงรูปลักษณะของร้านรุ่งทิพย์

ภาพที่ 13 ภาพแสดงรูปลักษณะของร้านรุ่งทิพย์

ภาพที่ 14 ภาพแสดงรูปลักษณะของร้านรุ่งทิพย์

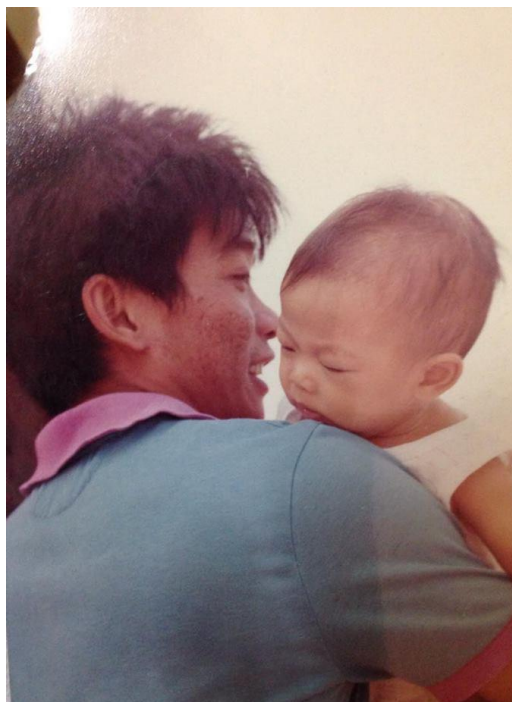

ภาพที่ 15 ภาพแสดงรูปทรงของวัตถุและวัสดุ ที่นำมาใช้เป็นสัญลักษณ์

ภาพข้อมูลอิทธิพลจากครอบครัว

ภาพที่ 16 ภาพแสดงรูปลักษณะของพ่อและแม่

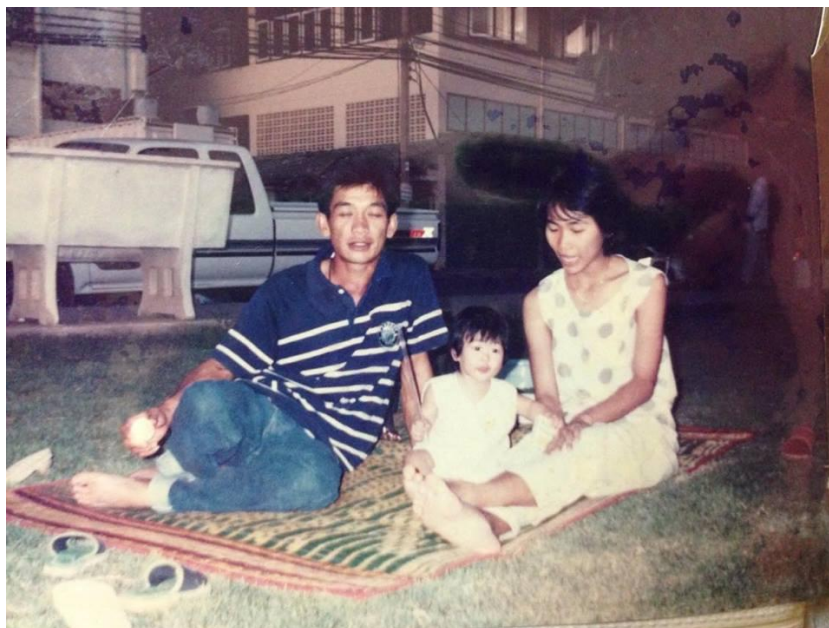

ภาพที่ 17 ภาพแสดงรูปลักษณะของพ่อและพี่สาว

ต.ญ. บุครนาง รุ่งทิพย์ อภิรัฐฉกา ร

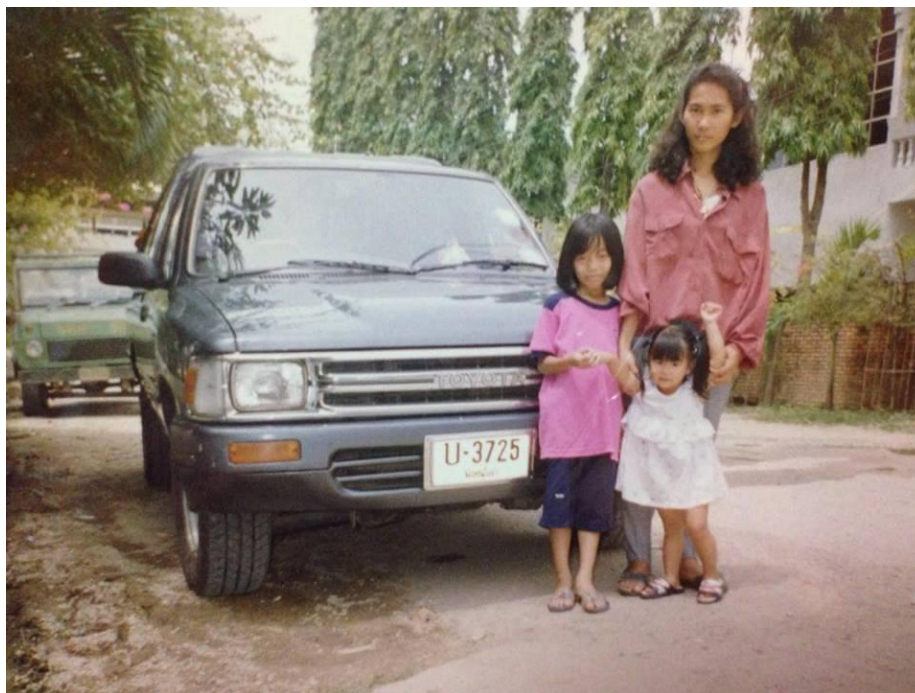
ภาพที่ 18 แสดงรูปลักษณะของแม่และพี่สาว แสดงถึงการกำเนิด เกิดสายใยผูกพันระหว่างแม่ลูก

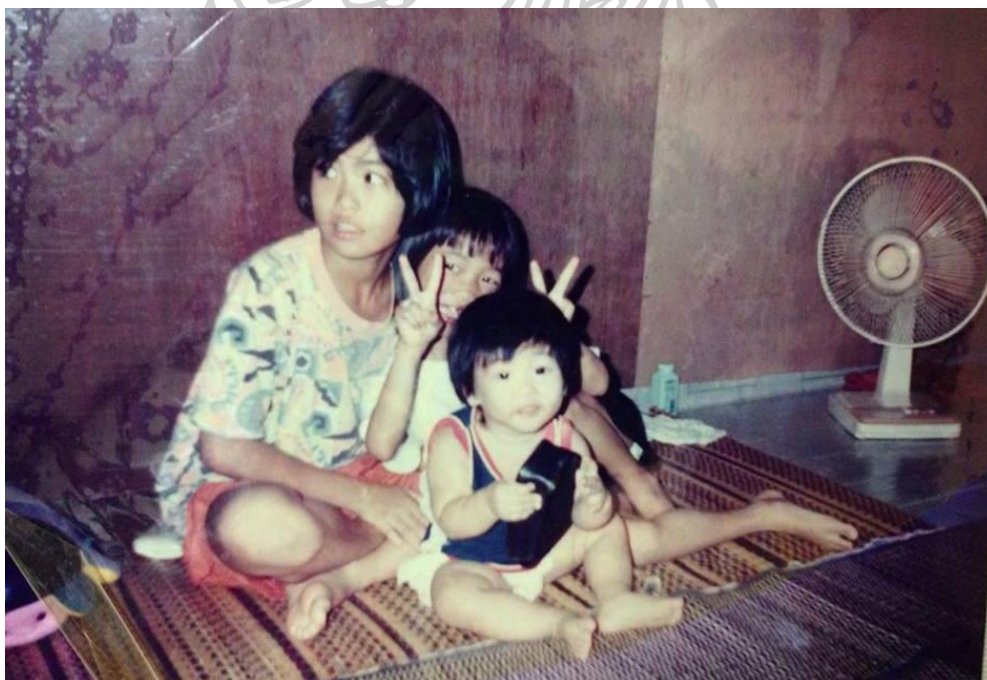
ภาพที่ 19 แสดงรูปลักษณะของพ่อ แม่และพี่สาว แสดงถึงสายใยผูกพันกันของครอบครัว

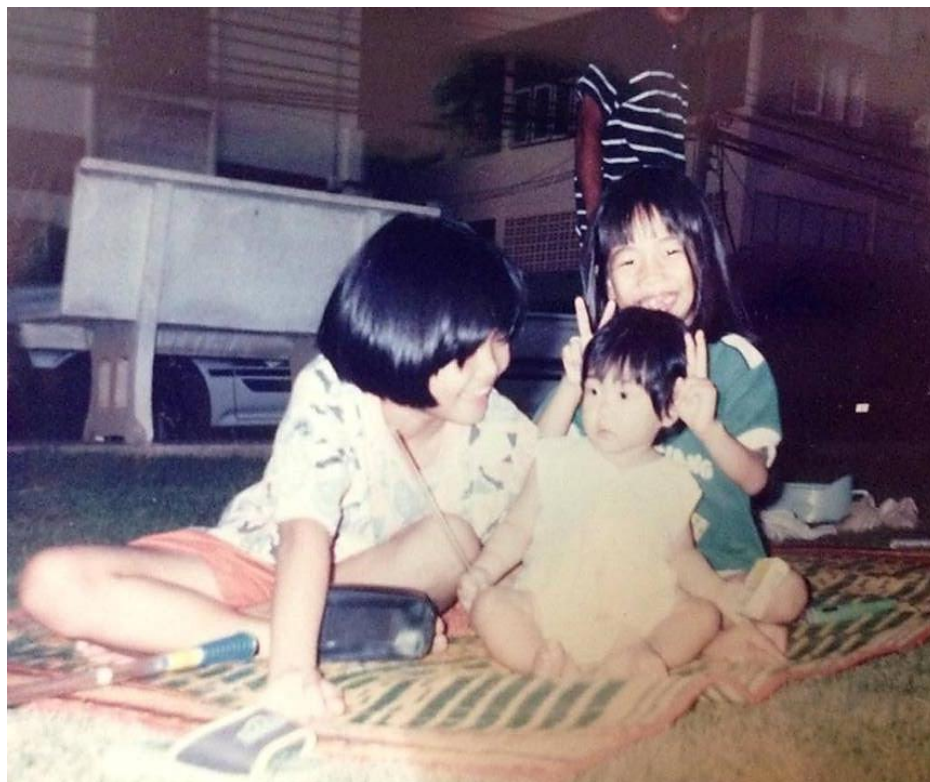
ภาพที่ 20 แสดงรูปลักษณะของพ่อ แม่และข้าพเจ้า แสดงถึงสายใยผูกพันกันของครอบครัว

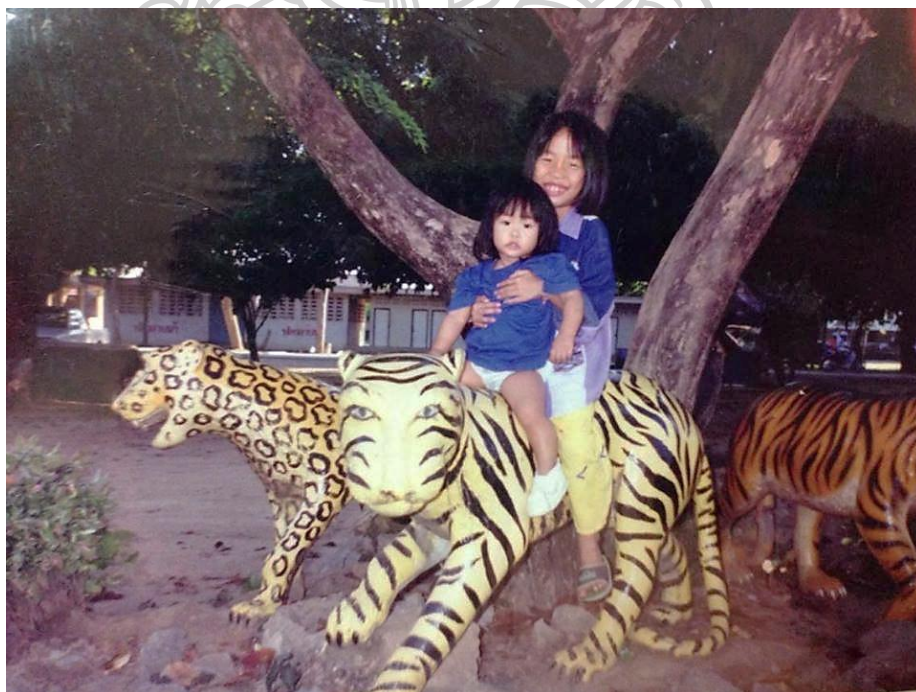
ภาพที่ 21 แสดงรูปลักษณะของแม่ พี่สาวและข้าพเจ้า แสดงถึงสายใยผูกพันกันของครอบครัว

ภาพที่ 22 แสดงรูปลักษณะของพี่สาว ข้าพเจ้าและลูกพี่ลูกน้อง แสดงถึงสายใยผูกพันกัน

ภาพที่ 23 แสดงรูปลักษณะของพี่สาว ข้าพเจ้าและลูกพี่ลูกน้อง แสดงถึงสายใยผูกพันกัน

ภาพที่ 24 แสดงรูปลักษณะของพี่สาวและข้าพเจ้า แสดงถึงสายใยผูกพันกัน

ภาพที่ 25 แสดงรูปลักษณะของพี่สาวและข้าพเจ้า แสดงถึงสายใยผูกพันกัน

ภาพที่ 26 แสดงรูปลักษณะของครอบครัว ที่มีสายใยผูกพันกัน

อิทธิพลจากวัสดุสังเคราะห์และวัสดุธรรมชาติ

ตั้งแต่อดีตมนุษย์มีการคิดค้นวัสดุอุปกรณ์เพื่อนำมาอำนวยความสะดวกในการดำเนินชีวิต เริ่มจากยุคโบราณใช้วัสดุอุปกรณ์จากธรรมชาติ เช่น หิน ไม้ มาประดิษฐ์เป็นเครื่องมือเครื่องใช้ แต่ในปัจจุบัน วิวัฒนาการความก้าวหน้าของเทคโนโลยีและมนุษย์มีความต้องการมากขึ้น ยุคอุตสาหกรรมจึงเข้ามามีบทบาทในการผลิตอุปกรณ์ที่ทันสมัย เพื่อให้เหมาะสมกับการใช้งานและตอบสนองต่อความต้องการมากยิ่งขึ้น ดังนั้นข้าพเจ้าจึงนำประสบการณ์ที่ได้สัมผัสในวิถีชีวิต ครั้งในอดีตด้วยเหว่ยและในปัจจุบันที่มีต่อวัสดุและอุปกรณ์ต่างๆ ทั้งที่เป็นวัสดุสังเคราะห์และวัสดุธรรมชาติ การนำวัสดุเหลือใช้มาทำให้เกิดคุณค่า ตลอดจนนำทรัพยากรที่ถูกมองข้าม มาใช้งานได้ อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดผล

ในผลงานสร้างสรรค์ ข้าพเจ้าใช้วัสดุสังเคราะห์และวัสดุธรรมชาติ เช่น ผ้า มีทั้งที่เป็นเส้นใยธรรมชาติ และเส้นใยสังเคราะห์ มีความอ่อนนุ่ม ยืดหยุ่นได้ นิยมนำมาถักทอและใช้ตัดเสื้อผ้า ข้าพเจ้าเลือกใช้ผ้าลูกไม้ เพื่อสื่อถึงความเป็นผู้หญิง มีความอ่อนหวาน พลาสติก เป็นวัสดุที่มีความยืดหยุ่นและคงทน เหมาะกับการประดิษฐ์และการใช้งาน จึงนำถุงกระสอบข้าวพลาสติก ที่มีสีส้มและลวดลายสามารถบอกเล่าเนื้อหาสาระในผลงาน และยังรวมไปถึงวัสดุต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์มาใช้ในการสื่อความหมาย

สิ่งเหล่านี้เป็นจุดเริ่มต้นที่ก่อให้เกิดแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานอันเป็นเอกลักษณ์ที่สัมพันธ์กับเรื่องราวจากประสบการณ์ส่วนตัว โดยนำบุคลิกลักษณะท่าทางของบุคคล ในครอบครัวมาประกอบกันกับทัศนธาตุ สร้างสรรค์ผลงานด้วยรูปแบบเทคนิคเย็บปักและประกอบกับการแสดงออกถึงลักษณะเฉพาะของวัสดุที่มีความหมายต่อความผูกพันภายในครอบครัว ปรากฏเป็นรูปสัญลักษณ์ต่างๆ ที่สามารถรับรู้ได้ด้วยความรู้สึกลึกและสร้างเสริมคุณค่าทางด้านจิตใจ

ภาพข้อมูลอิทธิพลและความมั่นคงใจจากวัสดุอุปกรณ์

ภาพที่ 27 ภาพวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการประกอบอาชีพที่ส่งอิทธิพลต่อการสร้างสรรค์ผลงาน

ภาพที่ 28 ภาพถุงกระสอบป่าน ที่ส่งอิทธิพลต่อการสร้างสรรค์ผลงาน

ภาพที่ 29 ภาพถุงกระสอบพลาสติก ที่ส่งอิทธิพลต่อการสร้างสรรค์ผลงาน

ภาพที่ 30 เสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่มที่ผ่านการใช้งาน ผ้าป่าน และผ้าลูกไม้ ที่นำมาใช้ในการสร้างสรรค์

ภาพที่ 31 ภาพวัสดุต่างๆ เช่น เชือกกระสอบ ไหมพรม ด้าย ที่ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน

อิทธิพลที่ได้รับจากผลงานศิลปิน

ในการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ชุด “รูป(รัก)จากร้านรุ่งทิพย์” ข้าพเจ้าได้ศึกษาค้นคว้า ข้อมูลและผลงานศิลปกรรมจากศิลปินที่มีเนื้อหา แนวความคิด เทคนิควิธีการ ที่สอดคล้องกับการ สร้างสรรค์ของข้าพเจ้า เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาทางความคิด เทคนิคกระบวนการและการ สร้างสรรค์ผลงาน โดยข้าพเจ้าศึกษาผลงานศิลปกรรมจากศิลปินต่างชาติ ซึ่งมีทั้งหมด 2 ท่าน ดังนี้

Billie Zangewa

เกิดเมื่อปี พ.ศ. 2516 ในเมือง Blantyre ประเทศมาลาวี อาศัยและทำงานในโจฮันเนสเบิร์ก แอฟริกาใต้ ด้านการศึกษา สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีสาขาจิตรศิลป์ สาขากราฟฟิกและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัย Rhodes, Grahamstown ประเทศแอฟริกาใต้ ในสมัยเด็กศิลปิน เริ่มวาดภาพประกอบ แฟชั่นตอนอายุ 10 ขวบและเป็นบุคคลที่คลั่งไคล้อ่านนิตยสาร Vogue และคู่มือไอแพชั่นรายเดือน อย่างเคร่งครัด ในช่วงการศึกษา ศิลปินได้สำรวจเรื่องเล่าเกี่ยวกับภาพยนตร์ และเป็นครั้งแรกที่ ศิลปินทำงานเทคนิคการระบายสีขอล้คน้ำมัน (Oil Pastels) ต่อมาศิลปินเริ่มทดลองการใช้ผ้าทอโดย การทำกระเป๋าถือที่ประดับประดาด้วยการเย็บปักถักร้อยจากพฤษชาและพืชพื้นเมืองในบอตสวานา ภูมิทัศน์ของเมืองโจฮันเนสเบิร์ก กลายเป็นแหล่งที่มาของแรงบันดาลใจและศิลปินก็เริ่ม ตีความหมายบนกระเป๋าถือที่สร้างสรรค์เพื่อแสดงถึงลักษณะเฉพาะตน

ในปี พ.ศ. 2540 ศิลปินย้ายไปที่เมืองโจฮันเนสเบิร์ก ซึ่งใช้เวลา 3 ปี ในการทำงานด้าน แฟชั่นและการโฆษณา ขณะที่ศิลปินพยายามค้นหาตัวตนและสร้างชื่อเสียง ศิลปินได้พัฒนาทักษะ ในการประดิษฐ์ภาพวาดผ้าไหมที่ทำด้วยมือ ผลงานของ Billie Zangewa ถ่ายทอดเรื่องราวที่ซื่อตรง ตลกขบขันและน่าทึ่งกับชิ้นงาน ซึ่งมักวาดภาพและเน้นที่ตัวศิลปิน

ในปี พ.ศ. 2547 ศิลปินได้รับรางวัล Absa L'Atelier Gerard Sekoto Award จากภาพวาด กระเป๋าถือของเมือง Jo'burg ที่เรียกว่า "Faith, Love and Hope" ซึ่งเป็นเครื่องบรรณาการให้กับเมือง รางวัลนี้ได้ผลักดันให้ศิลปินกลับสู่โลกแห่งศิลปะ ในขณะที่ทำงานในนิทรรศการเดี่ยวที่เป็นส่วน หนึ่งของรางวัล ศิลปินตัดสินใจที่จะปลูกไหม เพื่อทำงานเกี่ยวกับผ้าไหม ส่วนใหญ่เพื่อสร้างสิ่งทอ ที่สลัซซ์ซ้อนและทำงานบนพื้นผิว 2 มิติ ด้วยเทคนิคการตัดปะผ้า (appliqué) ศิลปินได้จัดแสดง "ผ้าไหมทอ" ทั่วโลกและยังคงทำผลงานอย่างต่อเนื่อง ปัจจุบันศิลปินอาศัยและทำงานใน โจฮันเนสเบิร์ก (Johannesburg) ประเทศแอฟริกาใต้พร้อมกับลูกชายคนเล็กและเป็นตัวแทนจาก (Zangewa, 2015) Afro Nova Gallery, Johannesburg เพื่อแบ่งปันความคิดที่อยู่เบื้องหลังการทำงาน ของศิลปิน⁶

⁶ Billie Zangewa, "ประวัติและผลงาน," <https://billiezangewa.com/shows/>.

Title : Mother and Child, 2015

Techniques : Silk tapestry

Size : 129.5 × 137.2 cm

ภาพที่ 32 ภาพผลงานของศิลปิน Billie Zangewa. **Mother and Child** . 2015. เข้าถึงเมื่อ 8 มิถุนายน 2560 เข้าถึงได้จาก : <http://trueafrica.co/article/artist-billie-zangewa-on-feminity-expressing-her-black-female-identity-and-being-a-mother-and-artist/>(Zangewa, 2015)

Title : ma vie en rose, 2015

Techniques : Silk tapestry

Size : 135 × 110 cm

ภาพที่ 33 ภาพผลงานของศิลปิน Billie Zangewa . *ma vie en rose*. 2015. เข้าถึงเมื่อ 8 มิถุนายน 2560 เข้าถึงได้จาก : <http://trueafrica.co/article/artist-billie-zangewa-on-feminity-expressing-her-black-female-identity-and-being-a-mother-and-artist/>

Yoko Sekita

จุดเริ่มต้นของศิลปิน เริ่มมาจากอาชีพการเป็นนักเขียนการ์ตูนและนักวาดภาพประกอบ สำหรับการ์ตูนมังงะ “มาร์กาเร็ต” ศิลปินใช้เวลาในระหว่าง 7 ปี ของการทำงานในสาขานี้ จนกลายเป็นนักเขียนการ์ตูนยอดนิยม มังงะเป็นรูปแบบที่แปลกใหม่ของนวนิยายหรือการ์ตูน “มาร์กาเร็ต” เป็นชุดที่ได้รับความนิยม ซึ่งเขียนขึ้นอย่างแพร่หลาย

ต่อมา โยโกะ เสคิตะ เป็นหนึ่งในศิลปินญี่ปุ่นที่สร้างสรรค์ผลงานโดยถ่ายทอดเรื่องราวทั้งหมดผ่านผลงานศิลปะการต่อผ้า ศิลปินสร้างผลงานในปี พ.ศ. 1990 ที่เข้าร่วมในงานแสดงสินค้า ผลงานของศิลปินได้รับการสนับสนุนจากผู้จัดพิมพ์ชาวญี่ปุ่นและหลังจากนั้น ผลงานของศิลปินก็ได้เผยแพร่และมีชื่อเสียง

ในปี พ.ศ. 2551 โยโกะ เสคิตะ ได้รับรางวัลใหญ่ครั้งแรกในการแข่งขันศิลปะการต่อผ้า ในเทศกาลงานศิลปะนานาชาติที่ยิ่งใหญ่ของโตเกียว ตั้งแต่นั้นเป็นต้นมาผลงานของโยโกะ เสคิตะ ก็ได้รับการจัดแสดงในหอศิลป์และนิทรรศการในประเทศญี่ปุ่นและยุโรป และได้รับการตีพิมพ์ในนิตยสารมากมาย

ในด้านผลงาน ศิลปินได้แรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานจากการเดินทาง การทำกิจกรรมร่วมกับครอบครัว เช่น การทำความสะอาดบ้าน ทำอาหาร เล่นดนตรี เป็นต้น ซึ่งบรรยากาศของกิจกรรมเหล่านี้ ศิลปินนำมาถ่ายทอดลงบนผืนผ้าด้วยเทคนิคการต่อผ้าและศิลปินสร้างสรรค์ผลงาน โดยการทดลองและเรียนรู้ด้วยตนเองจากข้อผิดพลาดต่างๆ จนเกิดผลงานที่สมบูรณ์ด้วยเรื่องราวและเทคนิควิธีการ⁷

⁷ Teresa Duryea wong, *Contemporary Quilts and Quilters* (Schiffer, 2015).

Title : Afternoon Sky, 2001

Techniques : Hand appliquéd, hand quilted

Size : 91 × 103 cm

ภาพที่ 34 ภาพผลงานของศิลปิน Yoko Sekita . **Afternoon Sky**. 2001. เข้าถึงเมื่อ 8 มิถุนายน 2560
เข้าถึงได้จาก : <https://www.pinterest.com/pin/528398968766574482/>

Title : Kana Kana Mori, 2008

Techniques : Hand appliquéd, hand quilted

Size : 157 × 190 cm

ภาพที่ 35 ภาพผลงานของศิลปิน Yoko Sekita. **Kana Kana Mori**. 2008. เข้าถึงเมื่อ 8 มิถุนายน 2560 เข้าถึงได้จาก : <https://www.pinterest.com/pin/528398968766574482/>

บทที่ 3

การกำหนดรูปแบบและวิธีการในการสร้างสรรค์

ในการศึกษาค้นคว้าเพื่อการสร้างสรรค์ผลงาน ข้าพเจ้าได้สร้างผลงานศิลปะจิตรกรรม เทคนิคผสม โดยใช้รูปทรงจากบุคลิกลักษณะท่าทางของบุคคลในครอบครัว เครื่องหมายการค้า หรือสินค้ามาเป็นสัญลักษณ์เพื่อบอกเล่าเรื่องราวความผูกพันในวิถีชีวิตและอาชีพผสมผสานกับการนำวัสดุที่มีลักษณะเฉพาะจากชีวิตประจำวัน เช่น เสื้อผ้า ถูกระสอบ เชือก มาผสมรวมกับเทคนิคการเย็บปัก ปะติดด้วยมือ เพื่อถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกโดยอาศัยทัศนธาตุทางศิลปะมาเป็นสื่อในการสร้างคุณค่าทางด้านชีวิตและจิตใจ โดยได้กำหนดรูปแบบและวิธีการสร้างสรรค์เป็นลำดับ ดังนี้

วิธีการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์

1. การหาข้อมูล ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้ามี 3 ลักษณะ คือ

- 1.1 ข้อมูลจากสถานที่จริง ซึ่งเป็นประสบการณ์โดยตรงของข้าพเจ้าจากเรื่องราวในวิถีชีวิตครอบครัวและอาชีพที่มีความเกี่ยวพันกัน รวมถึงอิทธิพลจากสังคมในปัจจุบัน
- 1.2 ข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมเอกสารหนังสือและภาพถ่าย เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับสังคมวิถีชีวิตและภูมิปัญญาของคนในภาคกลาง ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพและครอบครัว ภาพถ่ายของครอบครัวที่มีอิทธิพลต่อความบันเทิงใจ ข้อมูลเทคนิคการเย็บปักและการจัดองค์ประกอบในงานศิลปะ เพื่อศึกษาขั้นตอนและวิธีการที่หลากหลายในการสร้างผลงานให้เกิดความน่าสนใจ จนเกิดความเข้าใจและถ่ายทอดในรูปแบบที่มีลักษณะเฉพาะของตน เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์และสามารถต่อยอด พัฒนาผลงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
- 1.3 การศึกษาค้นคว้ารวบรวมวัสดุอุปกรณ์ ในการสร้างสรรค์ผลงานโดยเลือกใช้วัสดุที่มีความหมายในลักษณะเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับเรื่องราวที่มีอิทธิพลต่อความรู้สึกและประสบการณ์มาสื่อแทนความรัก ความผูกพัน โดยเลือกวัสดุแต่ละชนิดให้สัมพันธ์กับผลงานในแต่ละชิ้น

2. การสร้างภาพร่าง นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า มาวิเคราะห์เพื่อกำหนดรูปแบบในการสร้างรูปทรงของงานที่สื่อความหมายเชิงสัญลักษณ์ที่ต้องการแสดงออก ซึ่งเป็นแนวทางในการสร้างภาพร่างด้วยการวาดเส้น โดยนำความรู้สึกภายในจิตสำนึกผ่านความรัก ความผูกพันจนเกิดเป็นความทรงจำ ออกมาเป็นภาพ เพื่อนำความคิดและความรู้สึกมาสร้างเป็นรูปลักษณะเฉพาะที่มุ่งเน้นความรู้สึกที่แสดงออกทางเนื้อหาสาระของความผูกพันระหว่างสมาชิกภายในครอบครัวให้สัมพันธ์กัน และผสมผสานทัศนธาตุในการจัดวางองค์ประกอบให้เกิดความน่าสนใจด้วยเทคนิควิธีการเฉพาะของตน

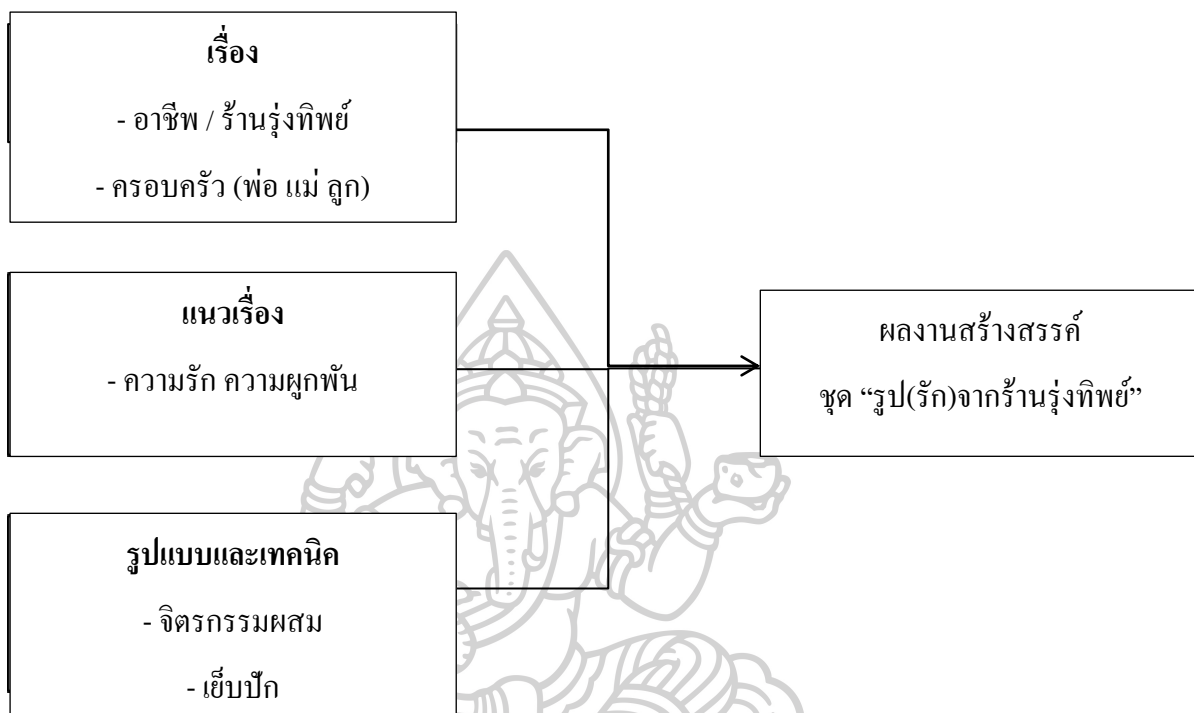
3. การสร้างสรรค์ผลงานจริง จากการศึกษาค้นคว้ากระบวนการขั้นตอนและกำหนดรูปทรง สัญลักษณ์ของบุคคลในครอบครัวจากภาพร่าง แล้วจึงนำมาขยายเป็นผลงานจริง โดยยึดภาพแบบร่างเป็นสำคัญ นำเสนอรูปแบบของจิตรกรรมเทคนิคผสมและการเย็บปัก ปะติด ผสมผสานกับวัสดุที่มีความหมาย โดยคำนึงถึงเนื้อหาสาระและอารมณ์ความรู้สึกกับประสบการณ์ส่วนตัวเป็นตัวกำหนดในการแสดงออกที่ประสานเชื่อมโยงกัน เพื่อให้เกิดความสัมพันธ์กับจุดมุ่งหมายตามแนวทางที่ข้าพเจ้าต้องการสื่อให้เห็นถึงคุณค่าในด้านความผูกพันที่มีต่อครอบครัว

ขั้นตอนกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์

ประมวลความคิด

ในการศึกษาค้นคว้าเพื่อสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ชุด “รูป(รัก)จากร้านรุ่งทิพย์” ข้าพเจ้าให้ความสำคัญกับรูปทรง วัสดุและเทคนิคเป็นหลัก โดยนำเสนอเรื่องราวความผูกพันที่มีต่ออาชีพค้าขายที่แสดงถึงวิถีชีวิต ความรัก ความอบอุ่น ผ่านสาระของวัสดุที่มีความหมาย จากการนำสิ่งของเครื่องใช้ เสื้อผ้า และวัสดุต่างๆ ที่มีความสัมพันธ์กับครอบครัวมาถ่ายทอดปรากฏเป็นรูปลักษณะต่างๆ ที่เชื่อมโยงสายใยแห่งรักที่ประกอบไปด้วยกลุ่มคนที่มีความผูกพันกันทางจิตใจ ซึ่งได้แก่ พ่อ แม่ ลูก ผ่านกระบวนการสร้างสรรค์ในรูปแบบจิตรกรรมเทคนิคผสมการเย็บปัก ปะติด ผสานกับจินตนาการผ่านการแสดงออกทางทัศนธาตุด้วยการประสานและประกอบกันเป็นรูปทรงต่างๆ ที่สามารถรับรู้ได้ด้วยความรู้สึก โดยมีกรอบแนวความคิด ดังนี้

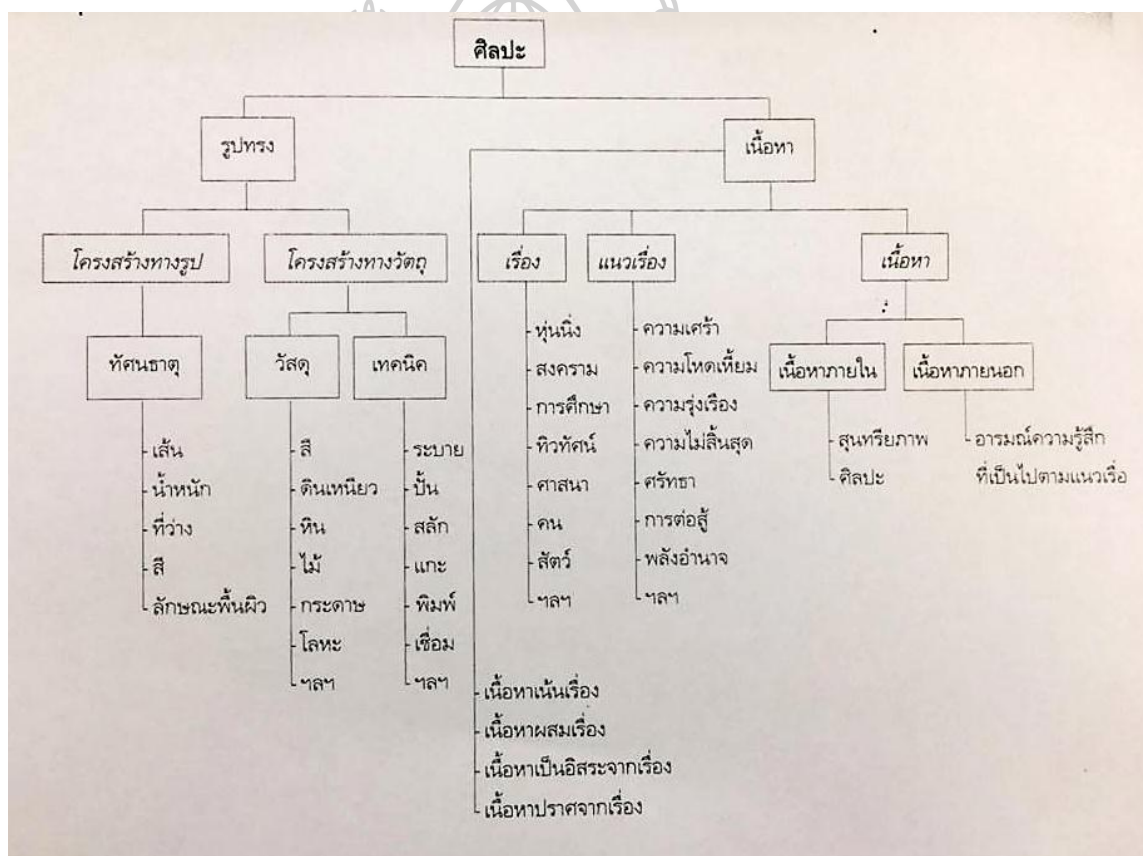

แผนภาพที่ 36 แสดงกรอบแนวความคิด

องค์ประกอบศิลปะ

ในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ ผู้สร้างสรรค์ต้องอาศัยองค์ประกอบศิลปะ เพื่อใช้เป็นสื่อในการแสดงออก โดยนำส่วนประกอบของศิลปะมาจัดวางรวมกันอย่างสอดคล้องกลมกลืนและมีความหมาย เกิดรูปร่าง รูปทรง หรือรูปแบบต่างๆ ผู้สร้างสรรค์จะต้องใช้กระบวนการที่หลากหลายมาประกอบกัน ได้แก่ องค์ประกอบพื้นฐานทางศิลปะ และการจัดองค์ประกอบของศิลปะ

องค์ประกอบศิลปะ นั้นมีความสำคัญอย่างมาก ผู้สร้างสรรค์จำต้องเข้าใจในหลักองค์ประกอบของศิลปะเพื่อเป็นพื้นฐานที่จะสามารถสร้างสรรค์งานศิลปะที่มีคุณค่าทั้งด้านความงามและคุณค่าทางจิตใจ ในการรับรู้ถึงสุนทรียะ

ภาพที่ 37 แผนผังองค์ประกอบศิลปะ

ที่มา : ชลุด นิ่มเสมอ, องค์ประกอบของศิลปะ, พิมพ์ครั้งที่ 7 (กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์อมรินทร์, 2553), 41.

ทัศนธาตุที่ใช้ในการสร้างสรรค์

ในการสร้างสรรค์ผลงานของข้าพเจ้า ได้ศึกษาศาสนะในวิถีชีวิต การดำรงชีพ และความสัมพันธ์ของครอบครัว เพื่อกำหนดรูปทรงที่ใช้เป็นสัญลักษณ์ในการแสดงออก และศึกษาเทคนิคการเย็บปัก การประกอบกันของทัศนธาตุ ด้วยการนำวัสดุที่มีอยู่ในชีวิตประจำวันมาผสมกับจินตนาการและประสบการณ์ความรู้สึกละเอียดออกมาเป็นผลงานจิตรกรรมเทคนิคผสม โดยกำหนดองค์ประกอบในการใช้ทัศนธาตุต่างๆ ดังนี้

1. รูปทรง (Form) ในการสร้างสรรค์ผลงานของข้าพเจ้า เป็นรูปทรงที่มีความมั่นคงกลมกลืนมาจากความผูกพันด้านวิถีชีวิตครอบครัวและอาชีพ โดยกำหนดรูปทรงจากการนำลักษณะของบุคคลในครอบครัวมาสื่อความหมายให้เกิดความเชื่อมโยงสัมพันธ์กัน

2. เส้น (Line) เป็นทัศนธาตุสำคัญที่สร้างความกลมกลืน ให้รูปทรงมีความเด่นชัด แสดงอารมณ์ความรู้สึกภายในผลงาน การใช้เส้นโดยวิธีการเขียนด้วยปากกาเคมีและการเย็บปักด้วยเส้นด้าย ไหมพรม เชือกกระสอบปาน ที่นำมาประกอบกันมี 2 ลักษณะ คือ

2.1 เส้นรอบนอก ใช้กำหนดขอบเขตของรูปทรงที่ต้องการเน้นให้เกิดความเด่นชัด

2.2 เส้นรายละเอียด เป็นเส้นที่มีขนาดแตกต่างกันทั้งขนาดเล็ก ใหญ่ หนา บาง สั้น ยาว ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมที่นำมาใช้ มีทั้งเส้นตรง เส้นนอน เส้นโค้ง เส้นเฉียง และเส้นอิสระ มาประสานด้วยการวาดเส้นเพื่อให้เกิดทิศทางของเส้นทำหน้าที่แสดงออกทางความรู้สึกจนเกิดเป็นระยะมิติ การทับซ้อน และการสร้างลวดลายจากเส้นในลักษณะต่างๆ

3. สีและน้ำหนักร (Colour, Tone) การกำหนดโครงสร้างในงานเกิดจากลักษณะของบุคคลในครอบครัว โดยอาศัยเพศ อุปนิสัย และการเลือกสรรจากวัสดุที่นำมาใช้ โดยมีสีและน้ำหนักรที่แตกต่างกัน มีทั้งวรรณะร้อน บุคคลซึ่งเป็นแม่ ที่แสดงถึงความรัก ความอบอุ่นภายในครอบครัว สีของเสื้อผ้าและการเลือกใช้สีจากวัสดุที่ทำให้เกิดการประสานกลมกลืนกัน สีวรรณะเย็น จากบุคคลซึ่งเป็นพ่อ มาจากอุปนิสัยสุขุม เข้มแข็ง และเลือกใช้วัสดุที่มีน้ำหนักรของสีค่อนข้างเข้มเพื่อแสดงออกถึงความอดทนเพื่อครอบครัว

4. ลักษณะพื้นผิว (Texture) ในผลงานมีพื้นผิวที่แตกต่างกันอยู่หลายลักษณะ โดยเกิดจากตัววัสดุต่างๆ ที่นำมาสร้างผลงาน เช่น พื้นผิวละเอียด ขรุขระ เรียบ และมันวาว สิ่งเหล่านี้แสดงถึงความจริงตามสภาพวิถีและความเรียบง่ายของตัววัสดุ

5. ที่ว่าง (Space) ในผลงานเป็นที่ว่างที่ถูกกำหนดให้มีขอบเขตและความหมาย โดยมีลักษณะดังนี้

5.1 ที่ว่างแบบ 2 มิติ (Two-dimensional Space) ที่ว่างที่กำหนดด้วยความกว้างและความยาว เป็นที่ว่างของพื้นผิวที่มีลักษณะแบน เช่น ผ้าดิบ ผ้าใบ

5.2 พลังเคลื่อนไหวของที่ว่าง (Spatial force) ที่ว่างที่กำหนดด้วยเส้นรูปนอกให้เกิดเป็นรูปร่างขึ้น ที่ว่างนี้จะเริ่มมีพลังความเคลื่อนไหวและมีความหมายแสดงปฏิกิริยาตอบโต้ระหว่างที่ว่างกับรูปทรง ความเคลื่อนไหวที่เกิดจากการมองจากจุดหนึ่งเคลื่อนไปตามเส้น สี น้ำหนัก ที่มีอยู่ภายในผลงานผ่านไป ในลักษณะที่ว่างต่างๆ สิ่งนี้เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ความรู้สึกทางศิลปะและอารมณ์สุนทรีย์ภาพ

ภาพข้อมูลที่ได้จากภาพถ่ายเกี่ยวกับสังคมและวิถีชีวิตในภาคกลาง

ภาพที่ 38 สภาพแวดล้อมและวิถีชีวิตของคนในจังหวัดพิษณุโลก
ที่มา : คมชัดลึก, วิถีชีวิตชาวแพ, เข้าถึงเมื่อ 8 มิถุนายน 2560 , เข้าถึงได้จาก

<http://www.komchadluek.net/news/regional/275099>

ภาพข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพและครอบครัว

ภาพที่ 39 ภาพถ่ายของอาชีพและครอบครัวที่มีอิทธิพลต่อความมั่นคงใจ

คุณค่าและความหมายของวัสดุที่นำมาสร้างสรรค์ผลงาน

1. เสื้อผ้า สื่อถึงความอบอุ่นและความผูกพันกันภายในครอบครัว
2. ถุงกระสอบป่าน ถุงพลาสติกสังเคราะห์ สื่อถึงความผูกพันในอาชีพค้าขายที่มีเวลาเข้ามาเกี่ยวข้องกับทั้งในอดีตและปัจจุบัน จากการสืบทอดคึกิจการค้าขายมาตั้งแต่บรรพบุรุษและสื่อความหมายในวิวัฒนาการของวัสดุที่มีการเปลี่ยนแปลงในลักษณะการใช้งาน
3. เชือกป่าน ด้าย ไหมพรม ดาข้าย สื่อถึงสายใยของครอบครัวที่เชื่อมโยงความรักความผูกพันระหว่างกัน
4. ใยสังเคราะห์ สื่อถึงความนุ่มนวลอ่อนโยน ความบริสุทธิ์
5. ฟ้ายูกไม้ แสดงถึงความเป็นเพศหญิง
6. ฟ้ายาคีบ เป็นวัสดุรองรับรูปทรงของผลงาน ที่เปรียบเสมือนเป็นส่วนเชื่อมต่อสิ่งต่างๆ เข้าด้วยกัน

ในการสร้างสรรค์ผลงาน วัสดุและเทคนิควิธีการถือเป็นส่วนประกอบสำคัญที่เป็นผลมาจากการคิดการทดลองสร้างสรรค์ในการค้นพบเทคนิคและการเลือกสรรวัสดุให้มีความเหมาะสมเพื่อผลสัมฤทธิ์ตามจุดมุ่งหมาย การสร้างสรรค์ผลงานของข้าพเจ้า เลือกใช้วัสดุที่มีความเกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตครอบครัว อาชีพ เพื่อสื่อความหมายถึงสาระของวัสดุและมีเทคนิควิธีการเข้ามารองรับในกระบวนการทำงาน ประกอบด้วย เสื้อผ้า ถุงกระสอบ เชือก เส้นด้าย ไหมพรม ใยสังเคราะห์ ฟ้ายาคีบ และฟ้ายูกไม้ อุปกรณ์ในการสร้างผลงาน ได้แก่ ดินสอ ปากกาเคมี สีไม้ กระดาษ เข็มเย็บผ้า กรรไกร และหมอนปักเข็ม โดยมีภาพวัสดุอุปกรณ์แต่ละชนิด ดังนี้

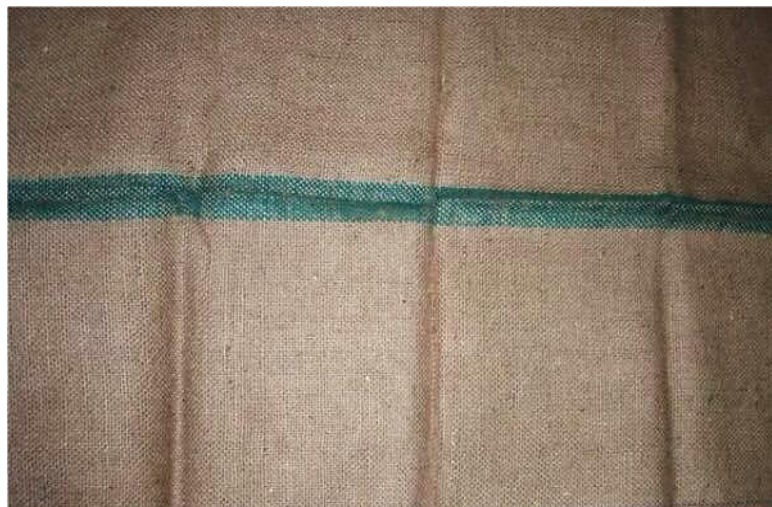
ภาพวัสดุอุปกรณ์ในการสร้างสรรค์ผลงาน

ภาพที่ 40 ภาพวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ที่ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน

ภาพที่ 41 ภาพวัสดุที่ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน

ภาพที่ 42 ภาพวัสดุที่ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน

ขั้นตอนกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์

ขั้นตอนกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ แบ่งออกเป็น 3 ลักษณะของการสร้างสรรค์ตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

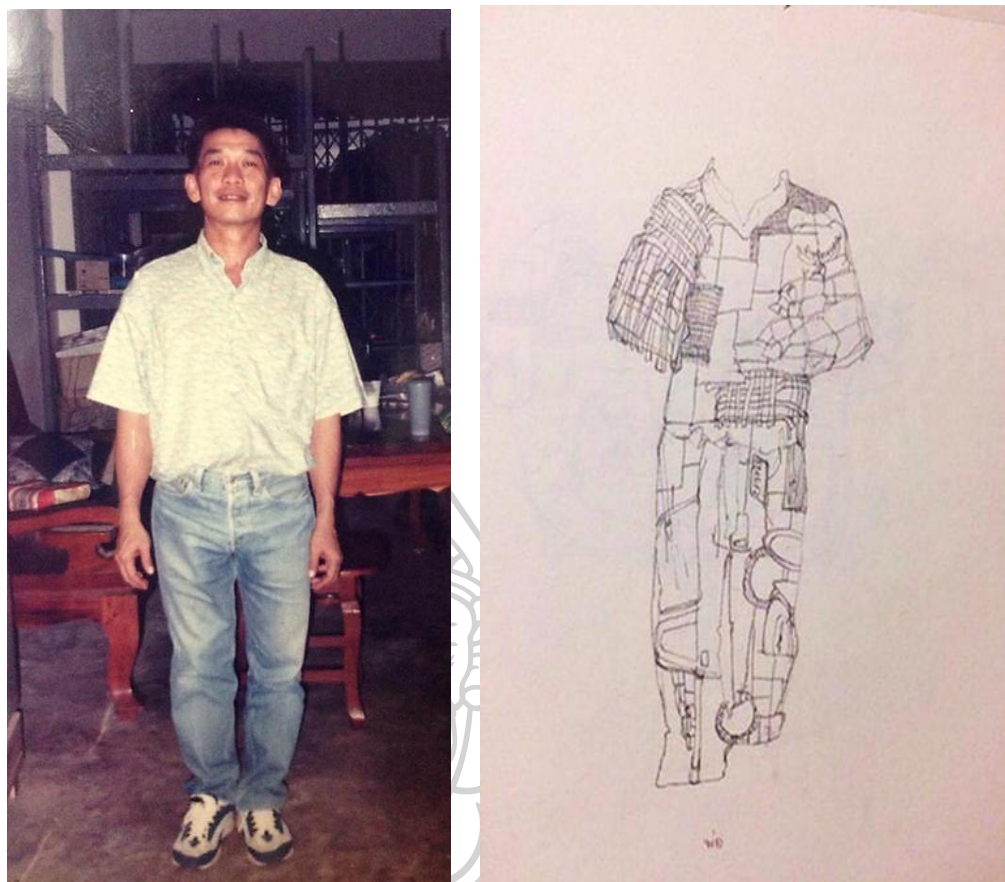
1.ขั้นตอนการสร้างภาพร่าง 2 มิติ

จากการศึกษาค้นคว้าข้อมูลทั้งเอกสารและภาพถ่าย โดยการรวบรวมข้อมูลทั้งหมดเพื่อนำไปสู่กระบวนการสร้างภาพร่าง 2 มิติ การสร้างภาพร่างจะเริ่มต้นจากการศึกษาข้อมูลภาพถ่ายจากอัลบั้มภาพเก่าของครอบครัว ซึ่งเป็นภาพที่มาจากการบินที่ความทรงจำด้วยกล้องถ่ายรูป แล้วนำมาคัดเลือก เพื่อเป็นต้นแบบในการสร้างภาพร่าง รวมถึงข้อมูลจากวิถีชีวิต ความผูกพันในอาชีพ วัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ที่ผ่านการ ใช้งานในการดำรงชีพ ที่เป็นอิทธิพลและแรงบันดาลใจก่อให้เกิดผลงานสร้างสรรค์

ภาพที่ 43 ภาพร่างแนวความคิดการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 1

แนวความคิดในการสร้างสรรค์ผลงานชั้นที่ 1 ร้านรุ่งทิพย์เป็นร้านค้าของครอบครัว ซึ่งประกอบอาชีพค้าขายข้าวสาร โดยมีความเกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตและเป็นรากฐานสำคัญต่อการดำรงชีพ เป็นสิ่งที่เชื่อมโยงสายใยแห่งรักที่ประกอบไปด้วยกลุ่มคนที่มีความผูกพันกันทางชีวิตและจิตใจ ซึ่งได้แก่ พ่อ แม่ ลูก เป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยหล่อหลอมชีวิตของคนในครอบครัว ให้มีความห่วงใย ความรัก ความอบอุ่น ความเอื้ออาทรต่อกัน

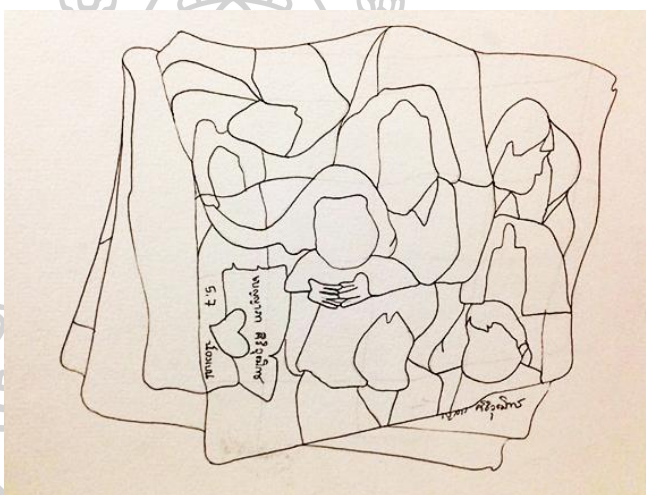
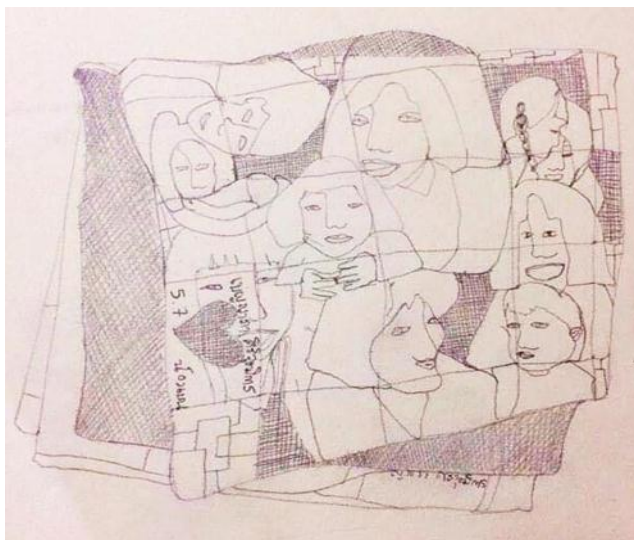
ภาพที่ 44 (ภาพถ่าย) ภาพต้นแบบเพื่อใช้ในการสร้างภาพร่าง (ภาพขาว) ภาพแบบร่างแนวความคิด การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 2

แนวความคิดในการสร้างสรรค์ผลงานชั้นที่ 2 นำเสนอเรื่องราวความผูกพันที่แสดงถึงวิถีชีวิต ความรัก ความอบอุ่น การแสดงลักษณะเฉพาะของบุคคลภายในครอบครัว โดยกำหนดรูปทรงจากภาพต้นแบบเพื่อนำไปสู่การสร้างภาพแบบร่าง การนำบุคลิกลักษณะของพ่อมาใช้ในการแสดงออก โดยใช้เป็นสื่อแสดงถึงความรู้สึกที่มีต่อพ่อ เพราะพ่อเสมือนเป็นหัวหน้าครอบครัว ที่ต้องดูแลสมาชิกของครอบครัวให้มีความเป็นอยู่ที่ดี เสนอผ่านมุมมองด้านชีวิต โดยเน้นจุดเด่นที่อวัยวะคือส่วนแขนและขา ให้มีขนาดใหญ่ เพราะด้วยภาระงานและความขยันขันแข็ง

ภาพที่ 45 ภาพร่างแนวความคิดการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 3

แนวความคิดในการสร้างสรรค์ผลงานชั้นที่ 3 นำเสนอสาระสำคัญของครอบครัวที่อบอุ่น มีความรัก ความเข้าใจ ระหว่างสมาชิกภายในครอบครัว ที่ประกอบไปด้วย พ่อ แม่ พี่สาว และตัวข้าพเจ้ารวมถึงสัตว์เลี้ยง ที่แสดงออกในลักษณะ การ โอบกอดกัน เพื่อนำเสนอคุณค่าด้านจิตใจและแสดงรูปแบบวิถีชีวิตที่เรียบง่ายของครอบครัว

ภาพที่ 46 (ภาพด้านบน) ภาพร่างแนวความคิดชั้นที่ 4 โดยมีรายละเอียดของบุคคลที่มีความเด่นชัดมากเกินไป

ภาพที่ 47 (ภาพด้านล่าง) ภาพแบบร่างชั้นที่ 4 โดยลดทอนรายละเอียดของบุคคล ให้เหลือเป็นโครงสร้างของรูปทรงที่ได้จากการพัฒนาภาพแบบร่างด้านบน

แนวความคิดในการสร้างสรรค์ผลงานชั้นที่ 4 นำเสนอเรื่องราวความรักระหว่างสมาชิกในครอบครัว คือ พี่สาวและข้าพเจ้า สร้างสรรค์ผลงานโดยกำหนดรูปทรงโครงสร้างจากผ้าห่ม ที่มีความผูกพันกัน เนื่องจากพี่สาวใช้ผ้าห่มผืนนี้มาตั้งแต่วัยเยาว์ ส่งต่อความเชื่อมโยงผ่านสายใยที่อบอุ่นมาสู่ข้าพเจ้า โดยนำความรู้สึกเหล่านี้มาใช้เป็นสื่อแทนความรัก ความเอาใจใส่ และแสดงออกในลักษณะการโอบกอดกัน เพื่อสื่อถึงความห่วงใยและความคิดถึงช่วงเวลาเหล่านั้น

ขั้นตอนการพัฒนาภาพแบบร่าง 2 มิติ โดยการวาดเส้นและลงสีเมจิก

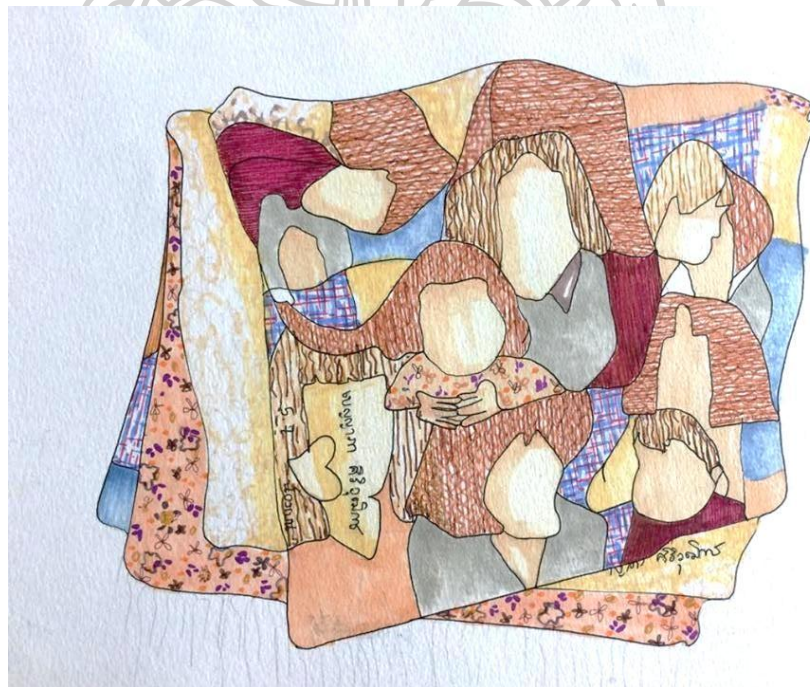
ภาพที่ 48 ภาพแบบร่าง 2 มิติ ชั้นที่ 1 โดยการวาดเส้นรายละเอียดด้วยดินสอและลงสี
ส่วนประกอบต่างๆ ด้วยสีเมจิก

ภาพที่ 49 ภาพแบบร่าง 2 มิติ ชั้นที่ 2 โดยการวาดเส้นรายละเอียดด้วยดินสอและลงสี
ส่วนประกอบต่างๆ ด้วยสีเมจิก

ภาพที่ 50 ภาพแบบร่าง 2 มิติ ชั้นที่ 3 โดยการวาดเส้นรายละเอียดด้วยดินสอและลงสี
ส่วนประกอบต่างๆ ด้วยสีเมจิก

ภาพที่ 51 ภาพแบบร่าง 2 มิติ ชั้นที่ 4 โดยการวาดเส้นรายละเอียดด้วยดินสอและลงสี
ส่วนประกอบต่างๆ ด้วยสีเมจิก

2. ขั้นตอนการเตรียมวัสดุ

การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ชุด “รูป(รัก)จากร้านรุ่งทิพย์” มีการเลือกใช้วัสดุอย่างหลากหลายที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิต อาชีพและครอบครัว เช่น เสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่มที่ผ่านการใช้งานจริง เศษผ้าต่างๆ ผ้าตาข่าย ผ้าลูกไม้ ถึงกระสอบป่าน ถุงกระสอบพลาสติก เชือกป่าน เส้นด้าย ไหมพรม และใยสังเคราะห์ รวมถึงวัสดุที่นำมารองรับแนวความคิดของรูปทรงโครงสร้าง ได้แก่ ฝ้าฉาบ

3. ขั้นตอนการเตรียมวัสดุ

3.1 ขั้นตอนการเตรียมฝ้าฉาบ เพื่อใช้รองรับรูปทรงโครงสร้างของผลงาน โดยเลือกใช้ฝ้าฉาบแบบบาง ที่มีลักษณะโปร่งแสง เพื่อให้ผลงานมีพื้นที่ของแสงที่ส่องผ่านพื้นผิวของฝ้าทำให้เกิดระยะมิติ

3.2 ขั้นตอนขยายภาพแบบร่างสู่ผลงานจริง กำหนดขนาดที่เหมาะสมของผลงาน เพื่อนำไปขยายลงบนฝ้าฉาบ โดยใช้ดินสอสีไม้วาดโครงสร้างรูปร่างตามแบบลงบนฝ้าฉาบ ให้ครบถ้วนสมบูรณ์

3.3 เมื่อขยายภาพแบบร่างสมบูรณ์แล้ว นำวัสดุที่ได้เลือกสรรตามแต่ละชั้นที่กำหนดไว้ มากำหนดโครงสัภายในผลงานให้เกิดความกลมกลืนกัน

3.4 ขั้นตอนการลงสีภายในผลงาน โดยยึดภาพแบบร่างด้วยการสีเมจิกเป็นต้นแบบ

3.5 ขั้นตอนการเย็บปัก ประติวัสดู โดยมีวิธีการเย็บรูปร่างจากด้านในก่อน แล้วจึงเย็บและประติวัสดูภายนอก เพื่อง่ายต่อการทำงานและไม่ให้โครงสร้างของรูปทรงบิดเบี้ยว

3.6 ขั้นตอนการเก็บรายละเอียดผลงานเพื่อให้ผลงานมีความสมบูรณ์

3.7 วิเคราะห์ภาพรวมของผลงานของทัศนธาตุต่างๆ เพื่อให้เกิดความกลมกลืนและแก้ไขข้อบกพร่องที่เกิดขึ้นภายในผลงาน

3.8 ขั้นตอนการสร้างมิติทับซ้อนกันภายใต้ผลงานกับวัสดุ โดยชิงวัสดุ คือ ถุงกระสอบข้าวกับโครงไม้ เพื่อใช้เป็นฐานรองรับผลงาน

3.9 นำเสนอผลงานสร้างสรรค์ที่ขยายจากภาพแบบร่างโดยสมบูรณ์

ภาพขั้นตอนการขยายผลงานจริง

ภาพที่ 52 ขยายภาพแบบร่าง โดยการวาดเส้นรายละเอียดด้วยดินสอสีลงบนผ้าดิบ

ภาพที่ 53 ลงสีเมจิกและเย็บปัก ประติมากรรมต่างๆ ตามแบบร่าง

ภาพที่ 54 เย็บถุงกระสอบข้าวกับโครงไม้เพื่อสร้างมิติแก่ผลงาน

ภาพที่ 55 นำผลงานจริงมาเย็บติดกับโครงไม้ โดยวางขนาดของผลงานให้พอดีกับโครงไม้ เพื่อไม่ให้เกิดความคลาดเคลื่อน

ภาพที่ 56 เชื่อมผลงานจริงติดกับโครงไม้เพื่อความแข็งแรงในการติดตั้งและสร้างมิติแก่ผลงาน

บทที่ 4

วิเคราะห์ผลการดำเนินงานสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์

การสร้างสรรค์ผลงานศิลปะในหัวข้อ “รูป(รัก)จากร้านรุ่งทิพย์” เป็นการสร้างสรรค์ผลงานอย่างต่อเนื่อง โดยมีเนื้อหาสาระเกี่ยวกับความผูกพันของวิถีชีวิตและอาชีพ ที่เชื่อมโยงสายใยของบุคคลในครอบครัวด้วยความรัก ความอบอุ่น นำอารมณ์ความรู้สึกและประสบการณ์ส่วนตนมาผสมผสานกับวัสดุและเทคนิควิธีการในการแสดงออก สร้างสรรค์ผลงานในรูปแบบจิตรกรรมเทคนิคผสมในลักษณะ 2 มิติ ซึ่งสามารถลำดับพัฒนาการสร้างสรรค์ได้เป็น 3 ระยะ ดังนี้

การสร้างสรรค์และพัฒนาผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ในระยะแรก

การสร้างสรรค์ผลงานในระยะแรก เป็นการทดลองหาแนวทางในการกำหนดรูปแบบและเทคนิค เพื่อค้นหาลักษณะพิเศษเฉพาะตน โดยอาศัยการประกอบขึ้นจากวัสดุในการแสดงออกทางรูปทรง และให้ความสำคัญในการเลือกสรรสีวัสดุเพื่อสื่อความหมายของเรื่องราว ผลงานในระยะนี้ นำเอาอารมณ์ความรู้สึกจากจิตสำนึกที่ผ่านความทรงจำมาถ่ายทอด ซึ่งเป็นความรู้สึกผูกพันกับบุคคลในครอบครัว เกิดความรัก ความคิดถึง เนื่องจากสภาพความเป็นอยู่จากการปรับตัวในการใช้ชีวิต จนเกิดเป็นการโหยหาความอบอุ่นจากครอบครัว จึงนำวัสดุที่เป็นเสื้อผ้าของบุคคลในครอบครัว มาแทนความรู้สึกเหล่านี้ เพื่อใช้ในการสร้างสรรค์ โดยนำวัสดุที่เป็นเสื้อผ้า ถุงกระสอบ ป่าน มาประกอบเป็นรูปทรง ที่มีเค้าโครงของเสื้อผ้าตามบุคลิกลักษณะของแม่ มาแสดงออกอย่างตรงไปตรงมา เพื่อให้วัสดุแสดงสาระของคุณค่าในตัวเอง กระทั่งเกิดการวิเคราะห์ถึงปัญหาในรูปแบบผลงานการแสดงออกที่มีอยู่ในจิตใจ ให้ตอบสนองต่ออารมณ์ความรู้สึก เพื่อให้ถ่ายทอดออกมาได้ตามจุดมุ่งหมาย จึงทำการศึกษาค้นคว้าเทคนิควิธีการรูปแบบใหม่ในการสื่อความหมายได้ดีกว่า แต่ยังคงยึดวัสดุที่มีลักษณะเฉพาะตนไว้ ในรูปแบบผลงานการจัดวางในลักษณะ 2 มิติ ด้วยเทคนิคเย็บปัก และมีการพัฒนาเรื่อยมาจนเป็นผลงานจิตรกรรมเทคนิคผสม โดยการวาดเส้นด้วยปากกาเคมี เพื่อให้ทัศนธาตุทางเส้น ทำหน้าที่ประสานเชื่อมโยงเรื่องราวที่ต่อเนื่องกัน ได้อย่างสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ผลงานในระยะนี้ยังไม่มีความเข้าใจในการประกอบกันของวัสดุและเทคนิควิธีการ คือ การเย็บปัก ซึ่งยากต่อการแสดงออกทางความรู้สึก ผลงานจึงขาดสาระของเรื่องราว และอารมณ์ความรู้สึก ทำให้ข้าพเจ้าเกิดการวิเคราะห์ถึงปัญหาและเรียนรู้ที่จะพัฒนาผลงานให้เกิดผลทางความรู้สึกที่สามารถตอบสนองความคิดมาสู่การพัฒนาที่ดีขึ้นกว่าเดิม

ภาพที่ 57 ภาพแสดงการสร้างสรรค์ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ในระยะแรกด้วยเทคนิคเย็บปัก ประติมากรรม วัสดุ ชั้นที่ 1

ภาพที่ 58 ภาพแสดงการสร้างสรรค์ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ในระยะแรกด้วยเทคนิคเย็บปัก ประติดวัสดุ ชั้นที่ 2

ภาพที่ 59 ภาพแสดงการสร้างสรรค์ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ในระยะแรกด้วยเทคนิคเย็บปัก ประติด
วัสดุ ชั้นที่ 3

การสร้างสรรค์และการพัฒนาผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 2

ผลงานในระยะนี้ มีการพัฒนาทางความคิดและเทคนิควิธีการ เพื่อมุ่งเน้นสาระสำคัญของเรื่องราวเกี่ยวกับวิถีชีวิตและอาชีพ ที่มีความเกี่ยวข้องกับครอบครัวที่เชื่อมโยงสายสัมพันธ์ด้วยความรัก ความอบอุ่น โดยนำความรู้สึกเหล่านี้มาแสดงออก มีความเข้าใจในการเลือกใช้วัสดุที่สื่อความหมายตามเรื่องราวให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น เช่น นำถุงกระสอบป่านแบบเก่ามาประยุกต์ร่วมกับถุงกระสอบพลาสติกแบบใหม่ เพื่อสื่อถึงความเกี่ยวพันกันด้านเวลาของการเปลี่ยนแปลง การเลือกใช้เสื้อผ้าของบุคคลซึ่งเป็นแม่ ที่ผ่านการใช้งานจริงในชีวิตประจำวัน เพราะส่งผลถึงคุณค่าทางด้านจิตใจ และเริ่มมีการพัฒนาในการกำหนดรูปทรงจากลักษณะของบุคคลในครอบครัว เพื่อสื่อความหมายทางความรู้สึกที่มีต่อบุคคลอันเป็นที่รัก

ปัญหาการสร้างสรรค์ผลงานในระยะนี้ จากการกำหนดรูปทรง โดยใช้รูปทรงจากเสื้อผ้าของแม่ ทำให้ขาดความคิดทางเรื่องราว อารมณ์ความรู้สึกและสุนทรียภาพภายในผลงาน และยังไม่มีความเข้าใจทางเทคนิควิธีการในการเย็บปักให้ผลงานมีความประณีต

ภาพที่ 60 ภาพแสดงผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ในระยะที่ 2 ด้วยเทคนิคเย็บปัก ประติดวัสดุ ชั้นที่ 1

ภาพที่ 61 ภาพแสดงผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ในระยษะที่ 2 ด้วยเทคนิคเย็บปัก ประติมากรรม ชิ้นที่ 2

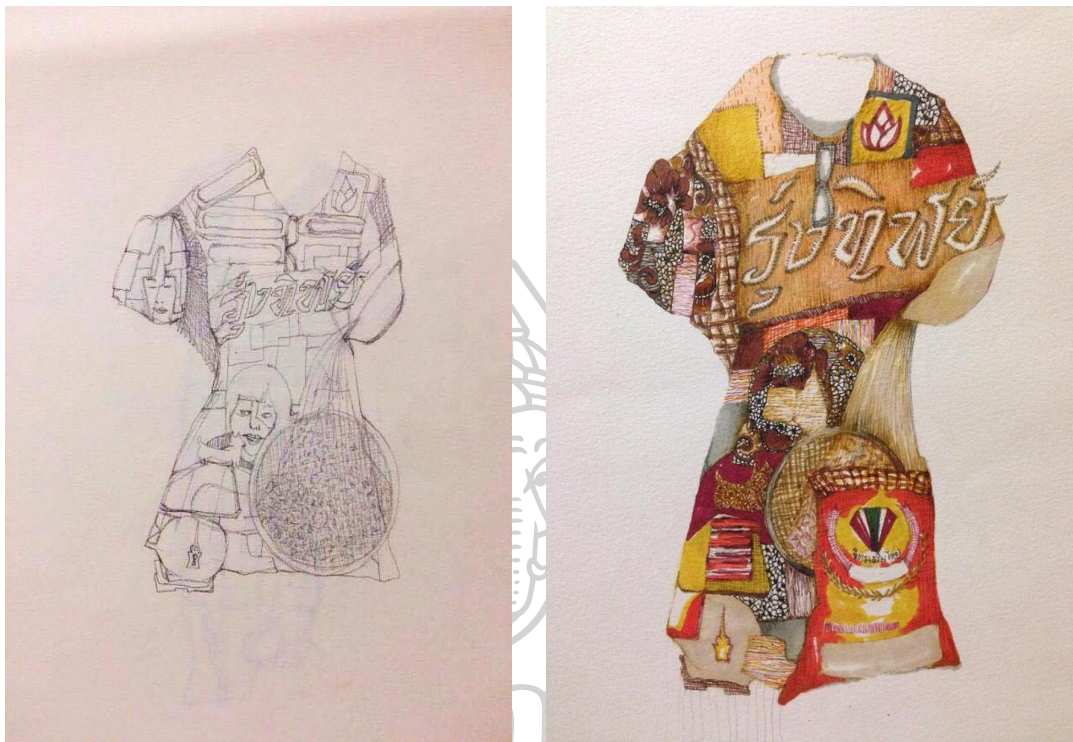
การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์

การสร้างสรรค์ผลงานในช่วงวิทยานิพนธ์ เป็นการนำแนวความคิด เนื้อหาสาระและเทคนิค วิธีการมาผนวกรวมกัน โดยนำเสนอเนื้อหาสาระของความผูกพันในวิถีชีวิตและความรัก ความอบอุ่นของครอบครัวที่มีความเกี่ยวพันกัน เป็นสายใยที่เชื่อมโยงถึงกันระหว่างพ่อ แม่ ลูก อย่างไม่ขาดสาย สิ่งเหล่านี้เป็นแรงบันดาลใจที่ก่อให้เกิดความรู้สึกคิดถึงช่วงเวลาเหล่านั้น และอีกสิ่งหนึ่งที่มีความผูกพันต่อตัวข้าพเจ้าคือวิถีชีวิตประจำวันอันเรียบง่าย การประกอบอาชีพค้าขายของครอบครัว ทำให้ข้าพเจ้าเล็งเห็นถึงคุณค่าของวัสดุที่มีความหมายต่อชีวิตและนำวัสดุเหล่านี้มาคิดค้นรูปทรงเพื่อผสานกับเทคนิคจิตรกรรมผสมการเย็บปัก ปะติด

ในการสร้างสรรค์ผลงานชุดนี้เกิดการเรียนรู้ ศึกษาและพัฒนาจากการทดลองในช่วงระยะเวลาของผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ จนสามารถแก้ไขปัญหาต่างๆ ได้อย่างต่อเนื่อง โดยดำเนินการตามขั้นตอนของการทำงานอย่างเป็นลำดับ เพื่อความสมบูรณ์และตรงตามจุดมุ่งหมายมากที่สุด ซึ่งข้าพเจ้ากำหนดผลงานวิทยานิพนธ์จำนวน 1 ชุด ประกอบด้วยผลงานทั้งหมด 4 ชิ้น โดยมีรายละเอียด ดังนี้

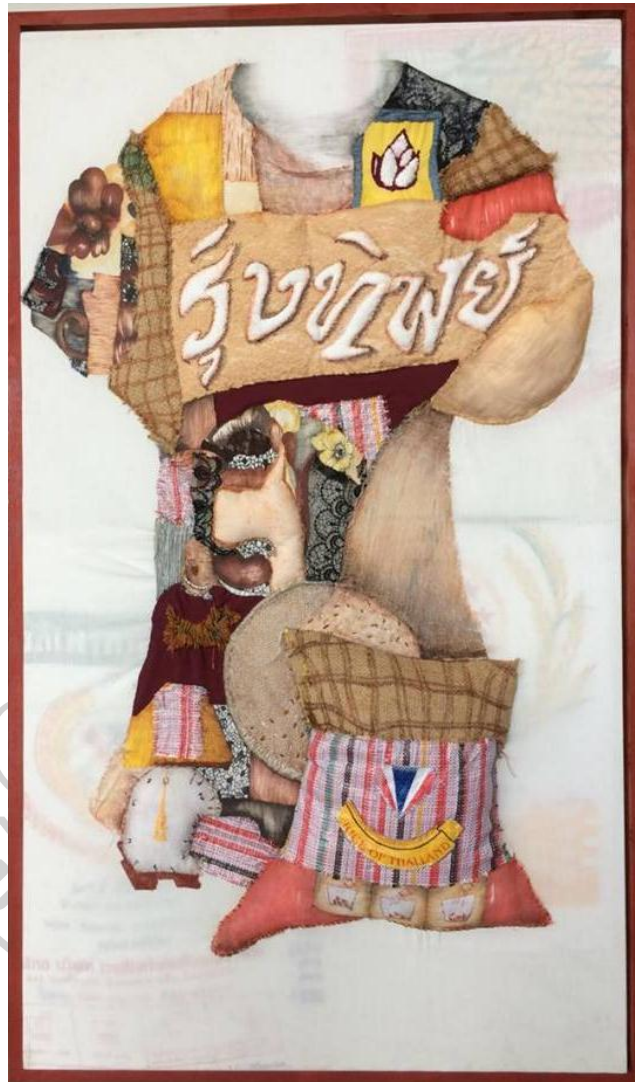
ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 1

เป็นการนำเสนอเรื่องราวของวิถีชีวิตและอาชีพค้าขายข้าวสาร ที่มีความผูกพันกับครอบครัวของข้าพเจ้า โดยกำหนดรูปทรงจากบุคลิกลักษณะของแม่ในการแสดงออกทางความรู้สึก มีการใช้สัญลักษณ์เครื่องหมายการค้า “ร้านรุ่งทิพย์” เป็นจุดเด่นในผลงาน ซึ่งชื่อนี้มีความหมายทั้งเป็นชื่อของร้านค้าและชื่อแม่ เป็นส่วนที่บ่งบอกถึงความสำคัญของอาชีพได้อย่างชัดเจน การสร้างสรรค์ผลงานโดยเลือกสรรวัสดุที่สื่อถึงแม่ เลือกใช้เสื้อผ้าที่สวมใส่จริงในชีวิตประจำวันและวัสดุในการประกอบอาชีพรวมถึงวัสดุที่เป็นกระสอบข้าว ที่สามารถบอกเล่าเรื่องราวได้อย่างตรงไปตรงมา ขั้นตอนในการสร้างผลงานมีเทคนิคของจิตรกรรมโดยใช้สีเมจิกระบายทับและสร้างพื้นผิวใหม่ประกอบกับการเย็บปักปะติดวัสดุที่มีการผสมกันด้วยเส้นด้าย เชือกกระสอบปาน เชือก และการสร้างจุดเด่นด้วยการนำใยสังเคราะห์ที่มีความอ่อนนุ่มและเบา มาสร้างมิติให้เกิดความเด่นชัดขึ้นภายในผลงาน

ภาพที่ 62 ภาพแบบร่างผลงานวิทยานิพนธ์ด้วยการวาดเส้นและลงสี ชั้นที่ 1

ภาพที่ 63 ผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 1

ชื่อผลงาน : รูป(รัก)จากร้านรุ่งทิพย์

ขนาด : 95 x 165 เซนติเมตร

เทคนิค : จิตรกรรมเทคนิคผสม โดยการวาดเส้นด้วยสีเมจิกและการเย็บปัก ปะติด

วิเคราะห์การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 1

โครงสร้างรูปทรง ข้าพเจ้าสร้างสรรค์ผลงาน โดยกำหนดรูปทรงจากบุคลิกลักษณะของแม่ ในการแสดงออกทางความรู้สึก มีการใช้สัญลักษณ์เครื่องหมายการค้า “ร้านรุ่งทิพย์” เป็นจุดเด่นใน ผลงาน ซึ่งชื่อนี้มีความหมายทั้งเป็นชื่อของร้านค้าและชื่อแม่และรูปทรงจากสิ่งของเครื่องใช้ภายใน บ้าน วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการประกอบอาชีพ ที่แสดงออกทางรูปทรง โครงสร้างอย่างเป็นรูปธรรม

เส้นของรายละเอียดภายในผลงาน แสดงออกด้วยเส้นในลักษณะต่างๆ ที่ประกอบด้วย เส้น รอบนอก ใช้กำหนดขอบเขตของรูปทรงที่ต้องการเน้นให้เกิดความเด่นชัด เส้นรายละเอียด เป็นเส้น ที่มีขนาดแตกต่างกันทั้งขนาดเล็ก ใหญ่ หนา บาง มีทั้งเส้นตรง เส้นนอน เส้นโค้ง เส้นเฉียง และ เส้นอิสระ มาประสานด้วยการวาดเส้น ในลักษณะการขัดแย้งกันเพื่อให้ทิศทางของเส้นทำหน้าที่ แสดงออกทางความรู้สึกจนเกิดเป็นระยะมิติ การทับซ้อน และการสร้างลวดลายจากเส้นในลักษณะ ต่างๆ การใช้เส้น โดยวิธีการเขียนด้วยปากกาเคมีและการเย็บปักด้วยเส้นด้าย ไหมพรม เชือก กระสอบป่าน

โครงสร้างของสีและน้ำหนัก การกำหนด โครงสีภายในผลงานเกิดจากลักษณะของบุคคลใน ครอบครัว โดยอาศัยเพศ อุปนิสัย และการเลือกสรรจากวัสดุที่นำมาใช้ โดยผลงานชิ้นที่ 1 นำเสนอ บุคคลซึ่งเป็นแม่ ผลงานจึงใช้สีของวรรณะร้อน ที่แสดงถึงความรัก ความอบอุ่นภายในครอบครัว สี ของเสื้อผ้าที่ผ่านการใช้งานจริงในชีวิตประจำวันและการเลือกใช้สีจากวัสดุที่ให้สื่อถึงความรู้สึก และและจัดวาง โครงสีให้เกิดน้ำหนักที่ประสานกลมกลืนกัน

ลักษณะพื้นผิวในผลงาน ผลงานมีพื้นผิวที่แตกต่างกันอยู่หลายลักษณะ โดยเกิดจากตัววัสดุ ต่างๆ ที่นำมาสร้างผลงาน เช่น พื้นผิวละเอียด ขรุขระ เรียบ และมันวาว สิ่งเหล่านี้แสดงถึงความ จริงตามสภาพวิถีและความเรียบง่ายของตัววัสดุ

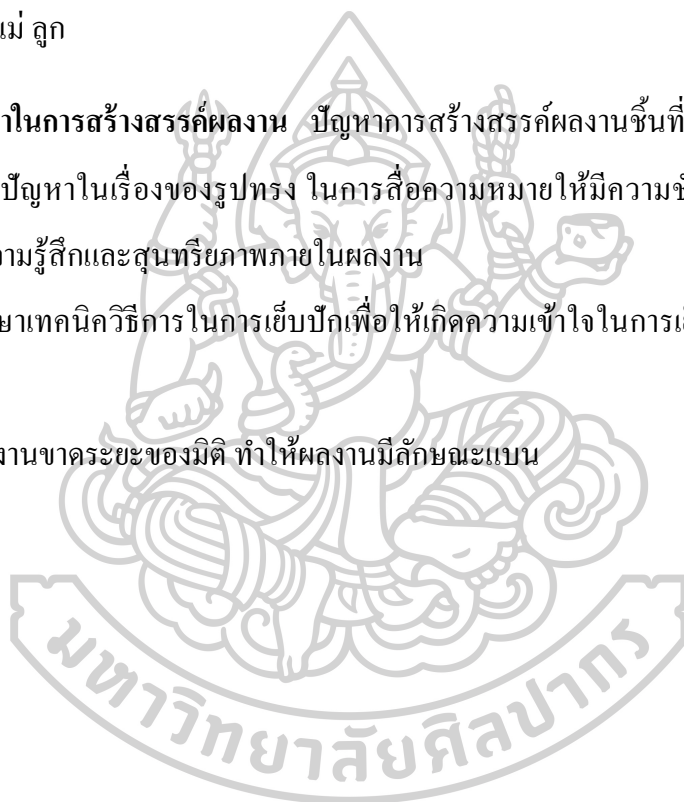
พื้นที่ว่าง ในผลงานเป็นพื้นที่ว่างที่ถูกกำหนดให้มีขอบเขตและความหมาย โดยมีลักษณะที่ว่าง แบบ 2 มิติ ที่ว่างที่กำหนดด้วยความกว้างและความยาว เป็นที่ว่างของพื้นผิวที่มีลักษณะแบนของ ผ้าดิบ และที่ว่างที่กำหนดด้วยเส้นรูปนอกให้เกิดเป็นรูปร่างขึ้น ที่ว่างนี้ให้ความรู้สึกเคลื่อนไหวและ

มีปฏิริยาตอบโต้ระหว่างที่ว่างกับรูปทรงที่เชื่อมต่อกัน พื้นที่ว่างนี้จึงทำให้เกิดความสัมพันธ์ระหว่างรูปทรงภายในและภายนอกได้อย่างลงตัว

วิเคราะห์การสร้างสรรค์ผลงานการพัฒนาทางแนวความคิด ชั้นที่ 1 นำเสนอเรื่องราวความผูกพันที่มีต่ออาชีพค้าขายที่แสดงถึงวิถีชีวิต ความรัก ความอบอุ่น ผ่านสาระของวัสดุที่มีความหมายจากการนำสิ่งของเครื่องใช้ เสื้อผ้า และวัสดุต่างๆที่มีความสัมพันธ์กับครอบครัวมาถ่ายทอดปรากฏเป็นรูปลักษณะต่างๆ ที่เชื่อมโยงสายใยแห่งรักที่ประกอบไปด้วยกลุ่มคนที่มีความผูกพันกันทางจิตใจ ซึ่งได้แก่ พ่อ แม่ ลูก

ปัญหาในการสร้างสรรค์ผลงาน ปัญหาการสร้างสรรค์ผลงานชั้นที่ 1

- 1.พบปัญหาในเรื่องของรูปทรง ในการสื่อความหมายให้มีความชัดเจนในการแสดงออกทางอารมณ์ความรู้สึกและสุนทรียภาพภายในผลงาน
- 2.ศึกษาเทคนิควิธีการในการเย็บปักเพื่อให้เกิดความเข้าใจในการเย็บปักให้ผลงานมีความประณีต
- 3.ผลงานขาดระยะของมิติ ทำให้ผลงานมีลักษณะแบน

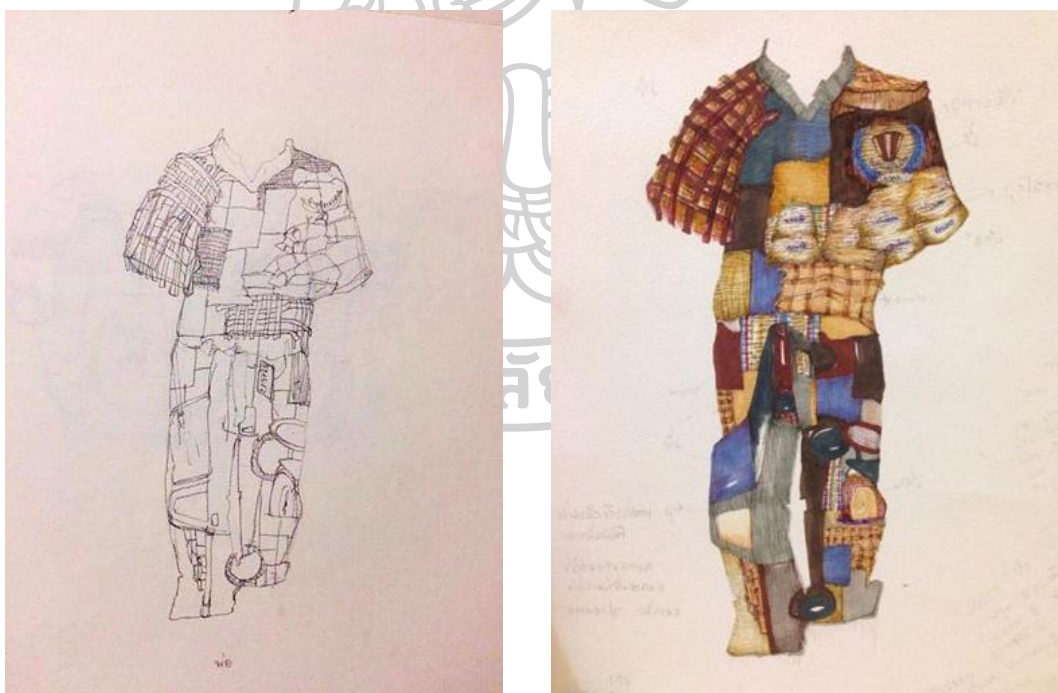

ภาพที่ 64 ภาพรายละเอียดผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 1

ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 2

ผลงานชิ้นนี้มีการกำหนดรูปทรงจากบุคลิกลักษณะของพ่อในการแสดงออก พ่อเสมือนเป็นหัวหน้าครอบครัว ที่ต้องดูแลสมาชิกของครอบครัวให้มีความเป็นอยู่ที่ดี มอบความรัก ความอบอุ่น ในส่วนประกอบของรูปทรงมีความเกี่ยวพันกับการดำเนินชีวิตและการประกอบอาชีพเพื่อสื่อถึงสาระของเนื้อหา การสร้างสรรค์ผลงาน เลือกใช้วัสดุที่มีน้ำหนักสีค่อนข้างเข้ม เพื่อให้รับรู้ถึงความสุขุม แข็งแรงและความอดทน จุดเด่นของรูปทรงเน้นส่วนที่เป็นแขน เพื่อเสนอมุมมองด้านชีวิต เพราะด้วยภาระงานและความขยันขันแข็ง ข้าพเจ้าจึงเล็งเห็นความรักของพ่อที่มีต่อลูก มีความเสียสละ มานะอดทนต่อครอบครัวและสิ่งเหล่านี้เอง เป็นส่วนที่ทำให้ข้าพเจ้านำมาเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิต

ภาพที่ 65 ภาพแบบร่างผลงานวิทยานิพนธ์ด้วยการวาดเส้นและลงสี ชิ้นที่ 2

ภาพที่ 66 ผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 2

ชื่อผลงาน : วินัย

ขนาด : 105 x 195 เซนติเมตร

เทคนิค : จิตรกรรมเทคนิคผสมโดยการวาดเส้นด้วยสีเมจิกและการเย็บปัก ประติด

วิเคราะห์การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ขั้นที่ 2

โครงสร้างรูปทรง ผลงานขั้นที่ 2 มีการกำหนดรูปทรงจากบุคลิกลักษณะของพ่อกมาใช้ในการแสดงออก พ่อเสมือนเป็นหัวหน้าครอบครัว ที่ต้องดูแลสมาชิกของครอบครัวให้มีความเป็นอยู่ที่ดี มอบความรัก ความอบอุ่น ในส่วนประกอบของรูปทรงมีความเกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิต และการประกอบอาชีพเพื่อสื่อถึงสาระของเนื้อหา จุดเด่นของรูปทรงเน้นส่วนที่เป็นแขนและขา เพื่อเสนอมุมมองด้านชีวิตเพราะด้วยภาระงานและความขยันขันแข็ง

เส้นของรายละเอียดภายในผลงาน การสร้างสรรค์ผลงานต่อเนื่องจากขั้นที่ 1 แสดงออกด้วยเส้นในลักษณะที่ประสานเชื่อมต่อกันระหว่างรูปทรงกับเส้นรอบนอก โดยใช้เส้นจากวัสดุ เช่น เชือกกระสอบ เส้นด้าย ไหมพรม ทำให้เกิดจุดเด่นและสามารถสื่อความรู้สึกของเส้น ในลักษณะแตกต่างกันได้ ทั้งเส้นตรง ให้รู้สึกถึงความมั่นคง แข็งแรง เป็นผู้นำ เส้นนอน ให้ความรู้สึกสงบ ผ่อนคลาย เส้นโค้งและเส้นอิสระ ให้ความรู้สึกถึงการเคลื่อนไหว และเชื่อมต่อกัน

โครงสร้างของสีและน้ำหนัก เลือกใช้สีวรรณะเย็น จากบุคคลซึ่งเป็นพ่อ มาจากอุปนิสัย สุขุม เข้มแข็ง และเลือกใช้วัสดุที่มีน้ำหนักของสีค่อนข้างเข้มเพื่อแสดงออกถึงความอดทนเพื่อครอบครัว

ลักษณะพื้นผิวในผลงาน ผลงานมีพื้นผิวที่แตกต่างกันอยู่หลายลักษณะ โดยเกิดจากตัววัสดุต่างๆ ที่นำมาสร้างผลงาน เช่น พื้นผิวเรียบ ขรุขระ นูนและมันวาว สิ่งเหล่านี้แสดงถึงความจริงตามสภาพวิถีและความเรียบง่ายของตัววัสดุที่สะท้อนถึงเรื่องราว

พื้นที่ว่าง ในผลงานเป็นพื้นที่ว่างที่ถูกกำหนดให้มีพื้นที่ระหว่างรูปทรงกับที่ว่าง ที่เชื่อมต่อกันทำให้รูปทรงไม่ทึบตัน และเกิดความเคลื่อนไหวไหลจากการประสานกันของทัศนธาตุต่างๆ ลักษณะที่ว่างต่างๆ เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ความรู้สึกทางศิลปะและอารมณ์สุนทรียภาพ

วิเคราะห์การสร้างสรรค์ผลงานการพัฒนาทางแนวความคิด ขั้นที่ 2 ในการสร้างสรรค์ผลงานให้เกิดความต่อเนื่อง ต้องคำนึงถึงสาระสำคัญของเนื้อหาและการแสดงออกในการสื่อความหมาย ในผลงานขั้นที่ 2 ข้าพเจ้าจึงนำเสนอเรื่องราวความผูกพันที่แสดงถึงวิถีชีวิต ความรัก ความอบอุ่น การแสดงลักษณะเฉพาะของบุคคลภายในครอบครัว ผ่านสาระของวัสดุที่มีความหมายจากการนำสิ่งของเครื่องใช้และวัสดุต่างๆ ที่ผ่านประสบการณ์และการใช้งานมาถ่ายทอดจนปรากฏเป็นรูปสัญลักษณ์ต่างๆ

ปัญหาในการสร้างสรรค์ผลงาน ปัญหาการสร้างสรรค์ผลงานชิ้นที่ 2

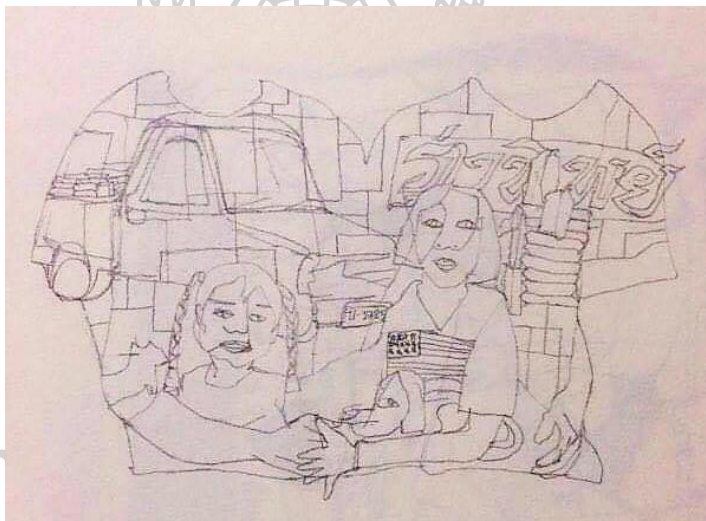
1. พบปัญหาในเรื่องของวัสดุ ในการจัดการทางเทคนิควิธีการ ลักษณะของวัสดุที่มีความมันวาวและ โปร่งแสง มีความลื่นและต้องควบคุมการเย็บอย่างต่อเนื่อง
2. ขนาดของผลงานมีอุปสรรคต่อการเย็บ เนื่องจากส่วนของรายละเอียดภายในผลงาน มีหลายลักษณะ ทำให้เข้าถึงในส่วนต่างๆ ลำบาก

ภาพที่ 67 ภาพรายละเอียดผลงานวิทยานิพนธ์ ชิ้นที่ 2

ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 3

การมีครอบครัวที่อบอุ่นเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้เกิดความรัก ความเข้าใจ ระหว่างสมาชิก ภายในครอบครัว ที่ประกอบไปด้วย พ่อ แม่ พี่สาว และตัวข้าพเจ้า ผลงานชิ้นนี้ต้องการนำเสนอคุณค่าของความรักและแสดงรูปแบบวิถีชีวิตที่เรียบง่ายของครอบครัว ความผูกพันระหว่างอาชีพค้าขาย เป็นสิ่งที่ทำให้ครอบครัวมีความเป็นอยู่ที่ดี การช่วยเหลือเกื้อกูลกัน นำพาความรู้สึกเหล่านี้ ขยายกว้างและแสดงออกในลักษณะการ โอบกอดกัน เพื่อสื่อถึงความห่วงใยและความเอาใจใส่ของคนในครอบครัว ผลงานชิ้นนี้เลือกใช้วัสดุที่มีสีสัน แสดงถึงความสุข ความเบิกบาน วัสดุแต่ละชิ้น บ่งบอกถึงบุคลิกลักษณะของแต่ละบุคคลที่สะท้อนออกมาภายในผลงานได้อย่างเด่นชัด

ภาพที่ 68 ภาพแบบร่างผลงานวิทยานิพนธ์ด้วยการวาดเส้นและลงสี ชิ้นที่ 3

ภาพที่ 69 ผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 3

ชื่อผลงาน : ครอบครัว

ขนาด : 105 x 185 เซนติเมตร

เทคนิค : จิตรกรรมเทคนิคผสม โดยการวาดเส้นด้วยสีเมจิกและการเย็บปัก ประดิษฐ์

วิเคราะห์การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ขั้นที่ 3

โครงสร้างรูปทรง ข้าพเจ้าสร้างสรรค์ผลงาน โดยกำหนดรูปทรงจากบุคลิกลักษณะของบุคคลในครอบครัวและรูปทรงของสัตว์เลี้ยง ที่มีความผูกพันกับครอบครัวของข้าพเจ้า รูปทรงแสดงออกในลักษณะการโอบกอดกัน เพื่อสื่อถึงความรัก ความห่วงใยและความเอาใจใส่ของคนในครอบครัว

เส้นของรายละเอียดภายในผลงาน การสร้างสรรค์ผลงานต่อเนื่องจากขั้นที่ 2 แสดงลักษณะของรูปทรงต่างๆที่ประสานเชื่อมต่อกันระหว่างเส้นรอบนอกที่ใช้กำหนดขอบเขตของรูปทรงที่ต้องการเน้น ให้เกิดความเด่นชัด แสดงออกด้วยเส้นในลักษณะต่างๆ เส้นรายละเอียด มีทั้งขนาดเล็ก ใหญ่ หนา บาง ประกอบด้วยเส้นตรง เส้นนอน เส้นโค้ง เส้นเฉียง และเส้นอิสระ มาประสานด้วยการวาดเส้นและใช้เส้นในลักษณะของวัสดุ โดยการเย็บปัก เพื่อให้ทิศทางของเส้นทำหน้าที่แสดงออกทางความรู้สึก เกิดการทับซ้อนกัน และการสร้างลวดลายจากเส้นในลักษณะต่างๆ สื่อถึงบุคลิกที่แตกต่างของบุคคลในครอบครัว

โครงสร้างของสีและน้ำหนัก การกำหนดโครงสร้างภายในผลงานเกิดจากลักษณะของบุคคลในครอบครัว โดยอาศัยเพศ อุปนิสัย โครงสร้างจึงมีทั้งวรรณะร้อนและวรรณะเย็นเพื่อให้เกิดสีและน้ำหนักที่ประสานกลมกลืนกัน ผลงานชิ้นนี้เลือกใช้วัสดุที่มีสีมัน แสดงถึงความสุข ความเบิกบาน วัสดุแต่ละชิ้น บ่งบอกถึงบุคลิกลักษณะของแต่ละบุคคลที่สะท้อนออกมาภายในผลงานได้อย่างเด่นชัด

ลักษณะพื้นผิวในผลงาน ผลงานชิ้นนี้มีพื้นผิวที่แตกต่างกันอยู่หลายลักษณะ โดยเกิดจากตัววัสดุต่างๆ ที่นำมาสร้างผลงาน เช่น พื้นผิวละเอียด ขรุขระ เรียบ และมันวาว พื้นผิวต่างๆเหล่านี้สะท้อนถึงเรื่องราวในวิถีชีวิตได้เป็นอย่างดี

พื้นที่ว่าง ในผลงานเป็นพื้นที่ว่างที่ถูกกำหนดให้มีขอบเขตและความหมาย โดยมีลักษณะที่ว่างแบบ 2 มิติ ที่ว่างที่กำหนดด้วยความกว้างและความยาว เป็นที่ว่างของพื้นผิวที่มีลักษณะแบนของผ้าดิบ และที่ว่างที่กำหนดด้วยเส้นรูปนอกให้เกิดเป็นรูปร่างขึ้น ภายใต้อพื้นที่ว่างนี้มีทับซ้อนกันของกระสอบข้าว เพื่อให้เกิดระยะของมิติขึ้น

วิเคราะห์การสร้างสรรค์ผลงานการพัฒนาทางแนวความคิด ขั้นที่ 3 ในผลงานชิ้นนี้มีการพัฒนาทางด้านรูปทรง เพื่อแสดงถึงสาระสำคัญของครอบครัวที่อบอุ่น มีความรัก ความเข้าใจ

ระหว่างสมาชิกภายในครอบครัว ที่ประกอบไปด้วย พ่อ แม่ พี่สาว และตัวข้าพเจ้ารวมถึงสัตว์เลี้ยง ที่แสดงออกในลักษณะ การโอบกอดกัน เพื่อนำเสนอคุณค่าของความรักและแสดงรูปแบบวิถีชีวิตที่เรียบง่ายของครอบครัว

ปัญหาในการสร้างสรรค์ผลงาน ปัญหาการสร้างสรรค์ผลงานชิ้นที่ 3

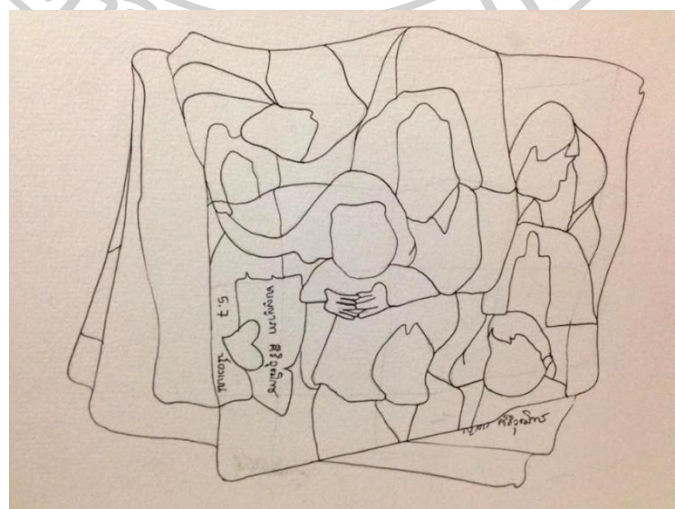
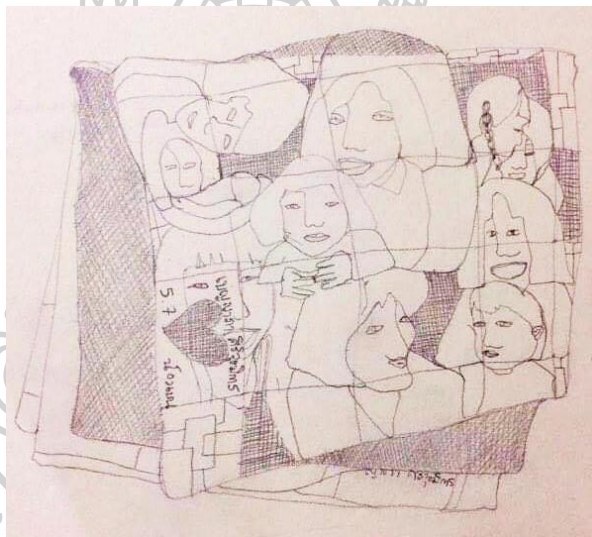
1. ในผลงานชิ้นที่ 3 มีความหลากหลายของรูปทรง วัสดุ และสีสันทัน ทำให้ขาดจุดเด่นภายในผลงาน
2. ขนาดของผลงานมีอุปสรรคต่อการเก็บ เนื่องจากส่วนของรายละเอียดภายในผลงานมีหลายลักษณะ ทำให้เข้าถึงในส่วนต่างๆลำบาก

ภาพที่ 70 ภาพรายละเอียดผลงานนิทานนิพนธ์ ชิ้นที่ 3

ผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 4

ผลงานชิ้นนี้นำเสนอคุณค่าของความรักระหว่างพี่สาวและข้าพเจ้า ที่มีความผูกพันและความทรงจำต่างๆ ที่เกิดขึ้นตั้งแต่ข้าพเจ้าจำความได้ การเลี้ยงดู การมอบความรัก ความเอาใจใส่อย่างทะนุถนอมจนหล่อหลอมให้เกิดความใกล้ชิด ความห่วงใย จึงนำความรู้สึกเหล่านี้ถ่ายทอดออกมาในลักษณะการโอบกอด และมีรูปทรงที่ทับซ้อนกัน เพื่อสื่อถึงความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของครอบครัว วัสดุที่นำมาใช้สร้างสรรค์คือผ้าห่ม เป็นสิ่งที่มีคุณค่าต่อจิตใจ เพราะผ้าห่มผืนนี้ผ่านการใช้งานจากพี่สาวและมีเรื่องราว ของสายใยความผูกพัน ความคิดถึงช่วงเวลาเหล่านั้น ข้าพเจ้าจึงใช้สัญลักษณ์ของผ้าห่มมาทดแทนความรู้สึก

ภาพที่ 71 ภาพแบบร่างผลงานวิทยานิพนธ์ด้วยการวาดเส้นและลงสี ชั้นที่ 4

ภาพที่ 72 ผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 4

ชื่อผลงาน : น่านและพีสาว

ขนาด : 95 x 105 เซนติเมตร

เทคนิค : จิตรกรรมเทคนิคผสมโดยการวาดเส้นด้วยสีเมจิกและการเย็บปัก ประดิษฐ์

วิเคราะห์การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ขั้นที่ 4

โครงสร้างรูปทรง สร้างสรรค์ผลงาน โดยกำหนดรูปทรงจากผ้าห่มและบุคลิกลักษณะของ ข้าพเจ้าและพี่สาว ที่มีความผูกพันกัน เนื่องจากพี่สาวใช้ผ้าห่มผืนนี้มาตั้งแต่วัยเยาว์ จึงนำรูปทรงของผ้าห่มที่มีความผูกพัน มาใช้เป็นสื่อแทนความรัก ความเอาใจใส่ และแสดงออกในลักษณะการโอบกอดกัน เพื่อสื่อถึงความห่วงใยและความคิดถึงช่วงเวลาเหล่านั้น

เส้นของรายละเอียดภายในผลงาน ในการสร้างสรรค์ผลงาน แสดงลักษณะของเส้นที่ประสานเชื่อมต่อกันระหว่างเส้นรอบนอกที่ใช้กำหนดขอบเขตของรูปทรงและเส้นรายละเอียดที่ต้องการเน้นให้เกิดความเด่นชัด โดยใช้เส้นจากวัสดุ เช่น เส้นด้าย ไหมพรม ทำให้เกิดจุดเด่นและสามารถสื่อความรู้สึกของเส้นในลักษณะแตกต่างกันได้ ทั้ง เส้นนอน ให้ความรู้สึกสงบ ผ่อนคลาย เส้นโค้งให้ความรู้สึกนุ่ม อิ่มเอิบ ลื่นไหลต่อเนื่องและมีความกลมกลืนในการเปลี่ยนทิศทาง

โครงสร้างของสีและน้ำหนัก การกำหนดโครงสร้างภายในผลงานเกิดจากความรู้สึกที่มีต่อความรักระหว่างน้องสาวและพี่สาว โครงสร้างจึงมีทั้งวรรณะร้อนและวรรณะเย็นเพื่อให้เกิดสีและน้ำหนักที่ประสานกลมกลืนกันและเกิดความขัดแย้งเพื่อให้เกิดจุดเด่น ลักษณะของสีที่นำมาใช้ เช่น สีขาว สื่อถึงความบริสุทธิ์ สีแดง สื่อถึงความรัก

ลักษณะพื้นผิวในผลงาน ผลงานชิ้นนี้มีพื้นผิวที่แตกต่างกันอยู่หลายลักษณะ โดยเกิดจากตัววัสดุต่างๆ ที่นำมาสร้างผลงาน เช่น พื้นผิวละเอียด ขรุขระ เรียบ และมันวาว พื้นผิวต่างๆ เหล่านี้สะท้อนถึงคุณค่าของวัสดุที่มีความหมายต่อข้าพเจ้า

พื้นที่ว่าง ในผลงานเป็นพื้นที่ว่างที่ถูกกำหนดให้มีขอบเขตและความหมาย โดยมีลักษณะที่ว่างแบบ 2 มิติ ที่ว่างที่กำหนดด้วยความกว้างและความยาว เป็นที่ว่างของพื้นผิวที่มีลักษณะแบนของผ้าดิบ และที่ว่างที่กำหนดด้วยเส้นรูปนอกให้เกิดเป็นรูปร่างขึ้น ภายใต้อพื้นที่ว่างนี้มีทับซ้อนกันของกระสอบข้าว เพื่อให้เกิดระยะของมิติขึ้น

วิเคราะห์การสร้างสรรค์ผลงานการพัฒนากายภาพความคิด ขั้นที่ 4 ในผลงานชิ้นนี้มีการพัฒนากายภาพด้านรูปทรง เพื่อแสดงถึงสาระสำคัญระหว่างบุคคลที่มีความผูกพันกัน สื่อผ่านความรัก ความอบอุ่นความเข้าใจและความทรงจำต่างๆ ที่เกิดขึ้นตั้งแต่ข้าพเจ้าจำความได้ การเลียดู ความเอา

ใจใส่อย่างทะนุถนอม จนหล่อหลอมให้เกิดความใกล้ชิด ความห่วงใย จึงนำความรู้สึกเหล่านี้ ถ่ายทอดออกมาในลักษณะการโอบกอด และมีรูปทรงที่ทับซ้อนกัน เพื่อสื่อถึงความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของครอบครัว

ปัญหาในการสร้างสรรค์ผลงาน ปัญหาการสร้างสรรค์ผลงานชิ้นที่ 4

1. พบปัญหาในเรื่องของวัสดุ ในการจัดการทางเทคนิควิธีการ ลักษณะของวัสดุที่มีความมันวาวและโปร่งแสง มีความลื่นและต้องควบคุมการเย็บอย่างต่อเนื่อง
2. ต้องให้ความสำคัญต่อการเลือกใช้วัสดุเพื่อแทนอารมณ์ความรู้สึกในการถ่ายทอดผลงาน ให้รับรู้ถึงคุณค่าของความรัก ความคิดถึงของน้องสาวที่มีความผูกพันต่อพี่สาว

ภาพที่ 73 ภาพรายละเอียดผลงานวิทยานิพนธ์ ชิ้นที่ 4

บทที่ 5

บทสรุป อภิปรายและข้อเสนอแนะ

การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ชุด “รูป(รัก)จากร้านรุ่งทิพย์” นำเสนอผลงานสร้างสรรค์รูปแบบจิตรกรรมเทคนิคผสม ในลักษณะ 2 มิติ ประกอบด้วยผลงาน 1 ชุด จำนวน 4 ชั้น โดยถ่ายทอดเรื่องราว ความผูกพันที่มีต่ออาชีพค้าขายที่แสดงถึงวิถีชีวิต ความรัก ความอบอุ่น ผ่านสาระของวัสดุที่มีความหมาย จากการนำสิ่งของเครื่องใช้ เสื้อผ้า และวัสดุต่างๆ ที่มีความสัมพันธ์กับครอบครัวมาถ่ายทอด ปรากฏเป็นรูปลักษณะต่างๆ ที่เชื่อมโยงสายใยแห่งรักที่ประกอบไปด้วยกลุ่มคนที่มีความผูกพันกันทางจิตใจ ซึ่งได้แก่ พ่อ แม่ ลูก ผ่านกระบวนการสร้างสรรค์ในรูปแบบจิตรกรรมเทคนิคผสมการเย็บปัก ปะติด ผสานกับจินตนาการผ่านการแสดงออกทางทัศนธาตุด้วยการประสานและประกอบกันเป็นรูปทรงต่างๆ ที่สามารถรับรู้ได้ด้วยความรู้สึกและสร้างเสริมคุณค่าทางด้านจิตใจ

จากการทำงานวิทยานิพนธ์ ข้าพเจ้าได้รับประโยชน์จากการศึกษาค้นคว้ากระบวนการสร้างสรรค์ผลงานและขั้นตอนอย่างเป็นระบบ ทำให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ในการจัดระบบทางความคิด การดำเนินงานที่เป็นขั้นตอนและการแก้ไขปัญหาด้านการสร้างรูปแบบ โดยได้รับคำชี้แนะแนวทางและ องค์ความรู้จากคณาจารย์ รวมไปถึงการสร้างเทคนิควิธีการจนเกิดเป็นลักษณะเฉพาะตน ก่อเกิดคุณค่าในการพัฒนาตนทำให้เป็นคนที่มีความละเอียดรอบคอบ ศิลปะสามารถพัฒนาทางด้านอารมณ์ทำให้มีสติ สมาธิ มีความรู้สึกที่ดี และการรับรู้คุณค่าทางสุนทรียภาพทางความงามและความรู้สึก ทำให้พัฒนาตน พัฒนาผลงานให้มีคุณภาพ

ข้อเสนอแนะในการสร้างสรรค์วิทยานิพนธ์

ในกระบวนการทำงาน ปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้น ต้องมีการแก้ไขและปรับปรุง เพื่อให้ผลงานมีความสมบูรณ์ โดยได้รับคำแนะนำจากคณาจารย์และอาจารย์ที่ปรึกษา ดังนี้

1. ในการกำหนดรูปทรง จำต้องมีความเข้าใจในที่มา เนื้อหาสาระที่จะนำเสนอเพื่อแสดงออกในการสื่อความหมายได้ตามแนวความคิด
2. การเลือกใช้วัสดุ ควรคำนึงถึงที่มาของเรื่องราวในการสื่อความหมาย
3. ศึกษาเทคนิควิธีการในการสร้างสรรค์ผลงานเพื่อให้เกิดความหลากหลาย

4. ศึกษาความเข้าใจในการใช้ทัศนธาตุต่างๆ เพื่อช่วยพัฒนาผลงานให้เกิดความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น
5. การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ชุด “รูป(รัก)จากร้านรุ่งทิพย์” เป็นแนวทางและแนวความคิดในมุมมองหนึ่งที่ศิลปินสนใจ สามารถศึกษาค้นคว้าและพัฒนาต่อยอดผลงานสร้างสรรค์ในรูปแบบใหม่ต่อไปได้

รายการอ้างอิง

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	เบญญาภา ศิริวุฒิการ
วัน เดือน ปี เกิด	06 ตุลาคม 2535
สถานที่เกิด	จังหวัดพิษณุโลก
วุฒิการศึกษา	พ.ศ. 2558 ปริญญาศิลปบัณฑิต คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สาขาออกแบบทัศนศิลป์ มหาวิทยาลัยนเรศวร พ.ศ.2559 ปริญญาศิลปมหาบัณฑิต คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์และคณะศึกษาศาสตร์ สาขาทัศนศิลป์ศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ที่อยู่ปัจจุบัน	273/1 หมู่ 3 ต.สมอแข อ.เมือง จ.พิษณุโลก 65000
ผลงานตีพิมพ์	พ.ศ.2558 นิทรรศการ การแสดงผลงานศิลปบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร พ.ศ.2560 นิทรรศการ การแสดงผลงานศิลปมหาบัณฑิต “พื้นPlay” รุ่นที่ 7 ณ มหาวิทยาลัยเพาะช่าง
รางวัลที่ได้รับ	พ.ศ.2547 ผู้เข้าร่วมการพัฒนาอัจฉริยภาพสำหรับคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ โรงเรียนโรจนวิทย์มาลาเบียง พ.ศ.2549 เข้าร่วมการแข่งขันคณิตศาสตร์สร้างสรรค์ โรงเรียนเฉลิมขวัญสตรี พ.ศ.2553 เข้าร่วมการประกวดวาดภาพแข่งขันในฝรั่งเศส มหาวิทยาลัยรังสิต พ.ศ.2555 ประกาศเกียรติคุณนักเรียนดีเด่นด้านวิชาการ มหาวิทยาลัยนเรศวร พ.ศ.2556 นักเรียนดีเด่นในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร มหาวิทยาลัยนเรศวร พ.ศ.2557 ประกาศเกียรติคุณผลนักเรียนดีเด่นด้านวิชาการ มหาวิทยาลัยนเรศวร พ.ศ.2557 ฝึกงานภาคฤดูร้อนศูนย์ศิลปาชีพบางไทร แผนกช่างวาดภาพสีน้ำมัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

wong, Teresa Duryea. *Contemporary Quilts and Quilters*. Schiffer, 2015.

Zangewa, Billie. "Mother and Child " <http://trueafrica.co/article/artist-billie-zangewa-on-feminity-expressing-her-black-female-identity-and-being-a-mother-and-artist/>.

———. "ประวัติและผลงาน." <https://billiezangewa.com/shows/>.

กรมส่งเสริมวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม. "วัฒนธรรม วิถีชีวิตและภูมิปัญญา."

http://www.culture.go.th/culture_th/article_attach/publication.pdf.

ชูด นิ่มเสมอ. องค์ประกอบของศิลปะ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์อัมรินทร์, 2553.

มีหมั่น, ธนัชร. "ความหมายและความสำคัญของงานอาชีพ."

<http://pattarapornt.weebly.com/358836233634361736273617363436183649362136>

[3235883623363436173626363535883633359735863629359135913634360936293634359436373614.html](http://pattarapornt.weebly.com/3235883623363436173626363535883633359735863629359135913634360936293634359436373614.html).

วิบูลย์ ลีสุวรรณ. ศิลปะกับชีวิต. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ต้นอ้อ, 2537.

ลีมหาศาลและคณะ, เอกกรินทร์. ประวัติศาสตร์ ป.5. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์, มปป.

